

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının**

2016-cı ildəki fəaliyyəti haqqında

HESABAT

Bakı 2016

MÜNDƏRİCAT

Giriş	3
QHT-lərə dövlət dəstəyinin əsas istiqamətləri üzrə həyata keçirilən tədbirlər	
• Məlumat dəstəyi.....	3
• Konsultativ dəstək	4
• Təşkilati-texniki dəstək	5
• Metodik dəstək	7
• Maliyyə dəstəyi	7
• QHT-lər tərəfindən xərclənən vəsaitin müqayisəli təhlili	11
• Həyata keçirilən layihələr üzrə statistik göstəricilər	12
Cari fəaliyyət	
• Şuranın iclasları	13
• Layihələrin icrasına nəzarət və monitoring	13
• Şuraya seçkilər	13
• Hökumət-Vətəndaş Cəmiyyəti Dialoqu Platformasının yaradılması	15
• Dövlət proqramlarından irəli gələn vəzifələr	17
• Digər tədbirlər	20
Beynəlxalq əlaqələr	
• Görüşlər.....	28
• Səfərlər.....	28
• Şuranın dəstəyi ilə yerli QHT-lərin beynəlxalq tədbirlərdə iştirak məqsədilə etdiyi səfərlər.....	29
• Şuranın maliyyə yardımı ilə xarici QHT-lərin həyata keçirdiyi layihələr	31
Yekun.....	33

Giriş

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası Əsasnaməsinə və QHT-lərə dövlət dəstəyi Konsepsiyasına uyğun olaraq ölkə QHT-lərinin inkişafı istiqamətində fəaliyyətini davam etdirmişdir. Ötən illərdə olduğu kimi 2016-cı ildə də qeyri-hökumət təşkilatlarının ictimai əhəmiyyət kəsb edən müxtəlif təşəbbüsləri dəstəklənmiş və ölkədə vətəndaş cəmiyyətinin inkişafı məqsədilə çoxsaylı tədbirlər həyata keçirilmişdir.

İl ərzində Şura QHT-lər üçün üç qrant müsabiqəsi həyata keçirmişdir. Müsabiqə mövzuları ölkə QHT-lərinin iştirakı ilə keçirilən toplantılarda geniş müzakirə edilmiş, QHT-lərə dövlət dəstəyi Konsepsiyasında təsbit olunan dövlətin üstünlük verdiyi sahələr əsas götürülməklə QHT-lərin rəy və təklifləri də nəzərə alınmışdır. Beləliklə, Şuranın elan etdiyi qrant müsabiqələri, faktiki olaraq, müasir ölkə həyatının ictimai aktuallığı ilə seçilən bütün məsələləri əhatə etmişdir. Müsabiqələrə təqdim olunan QHT layihələrinə həssaslıqla yanaşılmış: insan hüquqları və demokratiya; şəffaflıq institusional məsələlər, ictimai əhəmiyyət kəsb edən müxtəlif məsələlərlə bağlı maarifləndirmə; beynəlxalq əməkdaşlıq, ətraf mühit və sağlamlıq məsələləri; sosial məsələlər və digər istiqamətlər üzrə müəyyən olunmuş mövzuların əksəriyyəti əvvəlki illərdə olduğu kimi prioritetlər sırasında Şura tərəfindən maliyyələşdirilmişdir. Bu mövzularla yanaşı, QHT-lərin digər ictimai qurumlarla əməkdaşlığının gücləndirilməsi, mədəniyyətimizin ayrı-ayrı sahələri ilə bağlı məsələlərin gündəmə gətirilməsi, Xocalı soyqırımının 25 illiyi ilə bağlı tədbirlərin keçirilməsi, 2017-ci ildə Azərbaycanda keçiriləcək "İslam oyunları" ilə bağlı iştirakçı ölkələrdə tanıtım tədbirlərinin təşkili, Azərbaycanın turizm potensialının xarici KİV-lər vasitəsilə təbliği, açıq hökumətin təşviqinə dair məsələlər və yeni yanaşmalar tələb edən bir sıra digər məsələlər də layihə mövzusu olaraq QHT-lərə təklif edilmişdir.

Şuranın maliyyə dəstəyi ilə xarici ölkə QHT-lərinin yerinə yetirdiyi layihələrin effektivliyinin artırılması üçün Şurada və ölkədən kənarında çoxsaylı tədbirlər keçirilmiş, Şura üzvləri və Katiblik əməkdaşlarının bu tədbirlərdə iştirakı təmin olunmuşdur.

QHT-lərə dövlət dəstəyinin əsas istiqamətləri üzrə həyata keçirilən tədbirlər

• Məlumat dəstəyi

Şuranın, eləcə də ölkə QHT-lərinin fəaliyyəti barədə ictimaiyyəti məlumatlandırmaq, qeyri-hökumət təşkilatlarının inkişaf dinamikasını, yerinə yetirilən layihələrin icra vəziyyətini və nəticələrini işıqlandırmaq məqsədilə Şuranın aylıq "Vətəndaş cəmiyyəti" jurnalının yeni tərtibatla nəşri uğurla davam etdirilmişdir. 2016-cı ildə "Vətəndaş cəmiyyəti" jurnalının 12 sayı işıq üzü görmüşdür. Jurnalda ölkə QHT-lərinin bütün fəaliyyət istiqamətləri üzrə həyata keçirdiyi layihələrin icra prosesi, əldə olunan nəticələr və hesabatlıq, eləcə də QHT qanunvericiliyi, beynəlxalq təcrübə mübadiləsi və başqa mövzularda məlumat, məqalə, müsahibə, metodiki tövsiyə xarakterli materialların nəşri davam etdirilmişdir.

Jurnalın hər sayında Şuranın reallaşdırdığı tədbirlər də daxil olmaqla, QHT həyatına aid mövzularda 50-dən artıq məqalə və müsahibə, ayrı-ayrı yenilikləri əks etdirən onlarla məlumat dərc edilmişdir. Jurnalist seçimində Şuranın maliyyələşdirdiyi

layihələr haqqında məlumatlar üstünlük təşkil etsə də, başqa donorların dəstəklədiyi QHT layihələri ilə bağlı heç bir ayrı-seçkiliyə yol verilməmişdir. Belə ki, başda Heydər Əliyev Fondu olmaqla, Gənclər Fondu və başqa donorların maliyyələşdirdiyi QHT layihələri də daim jurnalın diqqət mərkəzində olmuş və o layihələrin icrası haqda məlumat və məqalələr rəngli fotosəkillərin müşayiəti ilə verilmişdir.

Şuranın dəstəyi ilə ölkədən xaricdə icra olunan layihələrə jurnal redaksiyası xüsusi diqqət ayıraraq onlarla bağlı məlumatların operativ yayılmasını təmin etmişdir. Jurnal, həmçinin ölkə gündəmində olan bütün aktual məsələlərlə bağlı müxtəlif səviyyəli ekspert şərhələrinə, dövlət məmurları və Milli Məclis deputatlarının da fikirlərinə daim öz səhifələrində yer ayırmış, mətbuatda ifadə azadlığı və plüralizm prinsiplərinin qorunmasına səy göstərmişdir.

QHT həyatına onlayn informasiya dəstəyinin verilməsi məqsədilə Şuranın hər gün yenilənən www.qhtxeber.az saytı da il ərzində davamlı olaraq fəaliyyət göstərmişdir. Saytda ölkənin ictimai sektoruna aid praktiki və nəzəri məsələlər işıqlandırılmışdır. Saytda QHT-lərin fəaliyyətini əks etdirən bütün növ xəbərlər, elanlar, hesabatlar yeni dizaynda yerləşdirilir, QHT qanunvericiliyi, donor fəaliyyəti, QHT-lərin koalisiya və beynəlxalq əməkdaşlığı haqqında materiallar ictimai müzakirəyə çıxarılır. İl ərzində sayta aylıq giriş təxminən 62 min təşkil etmişdir. Maksimal daxilolma sentyabr-dekabr aylarında təxminən 50 min, avqust ayında isə 20 min olub. Gündəlik daxilolmalar İP sayı üzrə dəyişir (təxminən 440-550). “Ən çox oxunan” reyting cədvəlində Şura sədrinin açıqlamaları, müsahibələri, xarici səfərləri, QHT fəaliyyətində effektivliyin artırılması üçün Şuranın həyata keçirdiyi tədbirlər, elan olunan maliyyə müsabiqələri təşkil edir. Portalın məlumat yayma siyasəti əsasən sosial şəbəkələr vasitəsilə həyata keçirilir. Belə ki, qhtxeber.az saytının öz səhifəsi və bu səhifənin 3000-dən çox izləyicisi, “Qhtxeber Qrupu”nda isə 5000-dək üzv var. Tanınmış mətbu orqanlarda QHT-lərlə bağlı məlumatlar www.qhtxeber.az-a istinadla yayılır. Bundan başqa, Şura və onun fəaliyyəti haqqında ətraflı məlumat əldə etmək üçün təşkilatın Azərbaycan və ingilis dillərində rəsmi saytı www.cssn.gov.az fəaliyyət göstərir. İl ərzində Şuranın fəaliyyəti və keçirdiyi ayrı-ayrı tədbirlər haqqında mətbuata 67 press-reviz göndərilmişdir.

Konsultativ dəstək

Şura Katibliyi 2016-cı ildə qrant müsabiqələri çərçivəsində maliyyələşən layihələrin həyata keçirilməsinin effektivliyinin artırılması məqsədilə layihə rəhbərləri və mühasibləri üçün layihələrin idarə olunması və hesabatların təqdim edilməsi mövzularında təlimlər və məlumatlandırma sessiyaları keçirmişdir.

Cari ilin mart ayında Şuranın hesabatların qəbulu ilə bağlı yeni yaradılmış elektron proqramdan istifadə qaydaları ilə bağlı QHT-lər üçün təlimlər təşkil edilib. Təlimlərdə QHT-lərə Maliyyə Nazirliyinə illik maliyyə hesabatlarını elektron qaydada təqdim etməsi qaydaları öyrədilmişdir. Təlimlər Şirvan, Quba, Mingəçevir, Şəmkir və Qəbələdə Regional QHT-lərin Resurs və Təlim Mərkəzində keçirilib. 200-dək QHT-nin iştirak etdiyi təlimlərdə QHT-lərə kod-parol alınması, hesabatın tərtib edilməsi və göndərilməsi qaydaları izah edilib.

2016-cı ilin aprel və iyul aylarında Şuranın qrant müsabiqəsinin qalib olmuş QHT-lərin rəhbərləri üçün məlumatlandırma sessiyaları keçirib. Toplantılarda Şura Katibliyinin icraçı direktoru təqdimatla çıxış edərək məlumatlandırma sessiyalarının layihələrin effektiv idarə olunmasını təmin etmək məqsədi ilə mütəmadi qaydada keçirildiyini bildirib.

İcraçı direktor təqdimatında Katibliklə QHT-lər arasında imzalanacaq qrant müqavilələrinin müddəaları və öhdəliklər, layihələrin icra planı ilə bağlı ortaya çıxan məsələlər, icra olunan layihələrin səmərəliliyinin artırılması yolları, təşkil olunacaq tədbirlərin auditoriyasının peşəkar əsasda seçilməsi, maliyyə və təsviri hesabatların hazırlanması, nəticələrin qiymətləndirilməsi və digər məsələlərə toxunub. QHT-lərin müqavilə öhdəliklərinə və Şuranın təlimatlarına ciddi əməl etməsinin vacibliyi qeyd olunub. Şura Katibliyinin baş mühasibi layihə üzrə vəsaitlərin idarə olunması və maliyyə hesabatları barədə sessiya iştirakçılarına məlumat verib. Toplantının sonunda Katiblik əməkdaşları QHT təmsilçilərinin suallarını cavablandırılıb.

16 dekabr 2016-cı ildə Şura növbəti, 2017-ci il birinci qrant müsabiqəsi ilə bağlı məlumatlandırma sessiyası keçirib. Şura Katibliyinin icraçı direktoru sessiyada çıxış edərək müsabiqə mövzuları, qaydaları, şərtləri müraciət forması və layihə qəbulu üzrə elektron proqram təminatı haqqında ətraflı məlumat verib. Məlumatlandırma sessiyasında QHT-lərin müsabiqə ilə bağlı sualları cavablandırılıb.

• **Təşkilati-texniki dəstək**

QHT fəaliyyətinin qanunvericiliyə və beynəlxalq standartlara uyğun şəkildə qurulması, QHT təmsilçilərinin idarəçilik qabiliyyətinin artırılması, QHT-lərdə kargüzarlıq işlərinin və mühasibat uçotunun qanunun tələblərinə uyğun aparılması, bu sahədə QHT-lərin bilik və bacarıqlarının artırılması Şuranın qarşısında duran başlıca vəzifələrdən biridir. Bu məqsədlə il ərzində bir sıra mühüm təlimlər həyata keçirilib.

08 yanvar 2016-cı ildə Quba rayonunda "QHT şəbəkəsi üçün səmərəli idarəetmə" mövzusunda təlim təşkil edib. Təlimdə Quba, Şabran, Xaçmaz və Siyəzən rayonlarında fəaliyyət göstərən 25 QHT-nin nümayəndəsi iştirak edib. Şura Katibliyinin əməkdaşları layihə təkliflərinin hazırlanması və idarə edilməsi haqqında təlim iştirakçılarına ətraflı məlumat veriblər. Eyni mövzuda tədbir Şirvan şəhərində də keçirilib. Şirvan şəhərində Şura əməkdaşlarının iştirakı ilə layihə təkliflərinin yazılması, onun idarə olunması, hesabatların elektron qəbulu prosesinə edilmiş əlavə və dəyişikliklər, eləcə də QHT-lərin illik maliyyə hesabatlarının hazırlanması mövzularında məlumatlandırma sessiyası keçirilib. Sessiyada Şirvan şəhəri, Hacıqabul, Sabirabad və Saatlı rayonlarında fəaliyyət göstərən QHT-lərin rəhbər şəxsləri və mühasiblər iştirak edib. Keçirilən tədbirlərdə elektron hesabatlılıq, QHT-lərin layihə hazırlığı prosesində qarşılaşdığı məsələlər və digər mövzularda geniş müzakirələr aparılıb, vətəndaş cəmiyyəti institutları nümayəndələrinin sualları cavablandırılıb.

25 yanvar 2016-cı ildə Şura Katibliyi Qəbələdə QHT-lərə layihə təkliflərinin hazırlanması, monitorinq və qiymətləndirmə metodları, büdcə xərclərinin idarə edilməsi, ictimai problemlərin müəyyənləşdirilməsi və onların həllinə yeni yanaşmalar mövzularında təlim təşkil edib. Toplantıya Qəbələ, Göyçay, Şəki və Oğuz rayonlarında fəaliyyət göstərən 25 QHT-nin rəhbəri və mühasibləri qatılıb. Şura Katibliyinin əməkdaşları layihə təkliflərinin hazırlanması, monitorinq və qiymətləndirmə metodları, ictimai problemlərin müəyyənləşdirilməsi və onların həllinə yeni yanaşmalar, QHT şəbəkəsi üçün səmərəli idarəetmə mövzuları haqqında iştirakçılara ətraflı məlumat veriblər. Bununla yanaşı Şura layihələrdə nəzərdə tutulan xərclər smetasının tərtib edilməsi, 2016-cı ildə Vergilər Məcəlləsinə edilmiş dəyişikliklər, DSMF və Maliyyə Nazirliyinə təqdim ediləcək hesabatlar və "e-qht" elektron proqram təminatı ilə bağlı geniş məlumat verilib. Şura Katibliyinin əməkdaşları sonda layihə hazırlığı prosesi və hesabatın təqdim edilmə qaydaları zamanı QHT-lərin qarşılaşdığı çətinliklərlə bağlı sualları cavablandırılıblar.

2 iyun 2016-cı ildə 10 ölkəni təmsil edən QHT-lərin üzv olduğu "STOP Metsamor" Beynəlxalq QHT Koalisiyasının təsis konfransının keçirilməsinə təşkilati dəstək verilmişdir.

29 noyabr 2016-cı ildə Şura həyata keçirdiyi xidmətlərlə əlaqədar Açıq Hökumətin Təşviqi üzrə Milli Fəaliyyət Planının 4.1.2. və 4.2.3 bəndlərinə uyğun olaraq fəaliyyətində effektivliyi, şəffaflığı, hesabatlılığı və aşkarlığı daha da artırmaq üçün QHT-lərin ərizə, təklif və şikayətlərinin qəbulu üçün yeni xidmət yaradıb. Məlum olduğu kimi, Şura Əsasnaməsinə və QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Konsepsiyasına uyğun olaraq QHT-lərə 5 istiqamət (konsultativ, metodiki, təşkilati-texniki, maliyyə və məlumat) üzrə xidmət göstərir. Şura yaranandan indiyədək qrant müsabiqələrinin nəticələrindən narazı qalan QHT-lərin müraciətlərinin araşdırılması üçün Apelyasiya Komissiyası fəaliyyət göstərir. Eyni zamanda QHT-lərlə mütəmadi olaraq keçirilən görüşlərdə də onların fikirləri dinlənir, müraciətləri araşdırılaraq müvafiq tədbirlər görülür. Şura Katiblik əməkdaşları tərəfindən göstərilən xidmətlərin səviyyəsini öyrənmək, QHT-lərin ictimai nəzarət işində aktiv iştirakını təmin etmək məqsədilə QHT-lərə şikayət və təkliflərini birbaşa göndərmək üçün yeni xidmət yaratmışdır.

19 dekabr 2016-cı ildə Şura QHT-lər üçün "İctimaiyyətlə əlaqələrin qurulması" mövzusunda Quba şəhərində 2 günlük təlim keçirib. Şuranın mətbuat xidmətinin rəhbəri Elməddin Behbud Şuranın yarandığı vaxtdan Əsasnaməsinə uyğun olaraq QHT-lərə müxtəlif istiqamətlər üzrə, o cümlədən məlumat və təşkilati-texniki xidmət göstərdiyini qeyd edib. E. Behbud QHT-lərin ictimaiyyətlə əlaqələrin qurulmasını peşəkar əsasda həyata keçirməsinin icra etdikləri layihələrin səmərəliliyinin artırılmasında mühüm rol oynadığını deyib. Mətbuat xidmətinin rəhbəri QHT-media əməkdaşlığının inkişaf etdirilməsinin mexanizmləri haqqında fikirlərini bildirib. 20 təşkilatın qatıldığı tədbirin təlimçisi PR menecer, Şuranın qhtxeber.az saytının baş redaktoru Sənan Nəcəfov olub. Təlimdə PR strategiyasının müəyyənləşdirilməsi, sosial şəbəkələr və media qurumları ilə əlaqələrin qurulması, brifinqin, mətbuat konfransının keçirilməsi, press-relizin hazırlanması, təşkilatın fəaliyyətini qiymətləndirmək üçün SWOT-analizin aparılması və digər mövzularda təqdimatlar edilib və qrup işləri icra olunub. Təlim praktik məşğələlərlə davam etdirilib.

28 dekabr 2016-cı ildə Şurada ailə, uşaq məsələləri üzrə ixtisaslaşmış QHT-lərlə görüş keçirilib. Şuraya "Ailə, qadın və uşaq məsələləri" qrupundan üzv seçilən Azərbaycan Gənclərinin Avropaya İnteqrasiyası Təşkilatının sədri, Şuranın katibi Nərgiz Eyvazova çıxış edərək görüşün təmsil etdiyi qurumun dəstəyi ilə həyata keçirilən layihələrin yekunlarını müzakirə etmək, QHT-lərin qarşılaşdıqları problemlər və onların həlli üçün rəy və təklifləri dinləmək məqsədi ilə keçirildiyini deyib. Şura Katibliyinin icraçı direktoru Fərasət Qurbanov görüşün Nərgiz Eyvazovanın təşəbbüsü ilə təşkil olunduğunu qeyd edib. İcraçı direktor Şuranın 2016-cı ildə ailə, qadın və uşaq məsələləri istiqaməti üzrə 22 layihəni maliyyələşdirdiyini bildirib. Hazırda QHT-lərdən hesabatların qəbulu prosesinin yekunlaşmaq üzrə olduğunu və Katibliyin bu sənədləri təhlil edərək müvafiq arayış hazırlayacağını deyib. İcraçı direktor QHT-lərin maraq dairələrinə və potensiallarına uyğun olaraq konkret sahələr üzrə ixtisaslaşmasının icra etdikləri layihələrin keyfiyyətinin də artmasına xidmət edəcəyini qeyd edib. Toplantıda çıxış edən QHT sədrləri layihələrin icrası zamanı Şura Katibliyinin əməkdaşlarının onlara yaxından köməklik göstərdiyini bildiriblər. QHT təmsilçiləri həmçinin təkliflərini səsləndiriblər. Tədbirin sonunda Şura üzvü Nərgiz Xələf QHT rəhbərlərinin suallarını cavablandırıb.

- **Metodik dəstək**

Şura Katibliyi tərəfindən “Qeyri-hökumət təşkilatları tərəfindən icra olunan layihələrin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının Katibliyi tərəfindən idarə edilməsi Qaydaları” metodik vəsaiti hazırlanaraq kitabça şəklində çap edilmişdir. Qaydaların hazırlanmasında məqsəd QHT-lər tərəfindən icra olunan layihələrin şəffaflığının, məqsəd, nəticə və ictimai səmərəliyinin təmin edilməsi ilə bağlı idarəetmənin təşkilati-hüquqi əsaslarını təmin etməkdən ibarətdir.

Şuranın e-qht.az elektron xidmətlər saytı təkmilləşdirilərək yeni dizaynda istifadəçilərin sərəncamına təqdim olunmuşdur. Bu internet saytda e-ərizə, ekspertiza, apelyasiya, e-hesabat, Şura ilə layihələrin razılaşdırılması, e-müraciət və e-bülleten bölmələri nəzərdə tutulmuşdur. E-ərizə bölməsinin proqram təminatı təkmilləşdirilməklə QHT-lərin istifadəsinə təqdim olunmuş, eləcə də yeni hazırlanmış apelyasiya, Şura ilə layihələrin razılaşdırılması və e-bülleten bölmələri yaxın zamanda istifadəyə təqdim olunacaq. Eyni zamanda bu saytda müsabiqənin keçirilməsi və layihələrin idarə olunmasına aid hüquqi və metodiki sənədlərdən ibarət Şuranın sənədləri bölməsi də yaradılmışdır.

- **Maliyyə dəstəyi**

2016-cı ildə Şura QHT-lər üçün üç qrant müsabiqəsi həyata keçirmişdir. 05 aprel 2016-cı ildə Şura 2016-cı il birinci qrant müsabiqəsinə yekun vurmuşdur. Müsabiqə 14 dekabr 2015 – 15 yanvar 2016-cı il tarixədək olan müddəti və 10 istiqamət üzrə 50-dən çox mövzunu əhatə edib. Müsabiqəyə QHT-lər tərəfindən 660 layihə təqdim olunub, bunlardan 110-nunun təqdim etdiyi layihə sənədləri tələblərə cavab vermədiyindən texniki seleksiya mərhələsini keçməmişdir. 550 QHT-nin layihəsi isə ekspertizaya təqdim olunub və hər bir layihə 3 müxtəlif ekspert tərəfindən qiymətləndirilib. Şura ekspert rəylərini və Katibliyin hər bir layihə barədə hazırladığı arayışları nəzərə alaraq 277 layihənin maliyyələşməsi barədə qərar qəbul etmişdir.

08 iyun 2016-cı ildə Şura 2016-cı ilin 2-ci qrant müsabiqəsinin nəticələrini təsdiq edib. Şuranın 2-ci qrant müsabiqəsi 5 aprel 2016-cı ildə elan olunub. 14 mövzunu əhatə edən müsabiqəyə QHT-lər tərəfindən 295 layihə təklifi daxil olub. Onlardan 21-i təşkilatın qanuni təmsilçisinin səlahiyyət müddətinin bitməsi, layihə təkliflərinə tələb olunan sənədlərin **edilməməsi** və digər bu kimi çatışmazlıqlara görə seleksiyadan keçməyib. 274 layihə isə Şura tərəfindən ekspertizaya təqdim edilib. Hər bir layihə 3 müxtəlif ekspert tərəfindən qiymətləndirilib. Şura ekspert rəylərini və Katibliyin hər bir layihə barədə hazırladığı arayışları nəzərə alaraq 123 layihənin maliyyələşməsi barədə qərar qəbul etmişdir.

16 sentyabr 2016-cı ildə Şura 2016-cı il üçüncü maliyyə müsabiqəsinə yekun vurub. 3-cü qrant müsabiqəsi cari ilin 10 iyun - 08 iyul tarixlərini və 8 mövzunu əhatə edib. Müsabiqəyə QHT-lər tərəfindən 233 layihə təklifi daxil olub ki, onlardan da 25-i sənəd çatışmazlığı səbəbindən ilkin seleksiyadan keçməyib. 208 layihə isə ekspertizaya təqdim olunub. Bunlardan 83 layihə keçid balını toplaya bilib. Şura üzvləri ekspertlərin və Büdcə Komissiyasının rəyini nəzərə alaraq 83 layihənin maliyyələşdirilməsi haqqında qərar qəbul ediblər.

Şuranın maliyyə yardımı müsabiqələri ilə bağlı məlumatlar www.cssn.gov.az, www.qhtxeber.az və www.e-qht.az saytlarında yerləşdirilib.

1-ci müsabiqə üzrə maliyyələşən layihələr barədə statistik məlumat:

SN	Müsabiqə istiqamətinin adı	Təqdim olunan layihələrin sayı	Tələb olunan məbləğ	Maliyyə ləşən layihələrin sayı	Şuranın ayırdığı məbləğ
1	İnsan hüquqları və demokratiya məsələləri	20	281 536,5	8	77 000,0
2	Şəffaflıq və institusional məsələlər	15	211 834,0	12	120 000,0
3	İctimai əhəmiyyət kəsb edən müxtəlif məsələlərlə bağlı maarifləndirmə	133	1 830 232,8	78	760 000,0
4	Narkomaniya və insan alveri ilə mübarizə məsələləri	34	474 784,5	18	174 000,0
5	Beynəlxalq əməkdaşlıq məsələləri	38	556 619,9	17	187 000,0
6	Ətraf mühit və sağlamlıq məsələləri	68	914 536,9	28	245 000,0
7	Ailə, qadın və uşaq məsələlərinə dair təşəbbüslər	60	833 673,6	22	207 000,0
8	Sosial məsələlər	56	742 943,4	29	267 400,0
9	İqtisadi məsələlər	58	812 743,0	17	148 000,0
10	Təhsil, mədəniyyət və idman məsələləri	68	955 040,4	48	456 000,0
	Seleksiyadan keçməyən	110	1 400 668		
		660	9 014 613,0	277	2 641 400,0

2-ci müsabiqə üzrə maliyyələşən layihələr barədə statistik məlumat:

1	Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyinin 25 illiyi ilə bağlı tədbir və aksiyaların keçirilməsi	19	244 857,3	9	92 000,0
2	Xocalı soyqırımının 25 illiyi ilə bağlı tədbir və aksiyaların keçirilməsi	12	173 386,2	5	60 000,0
3	İctimai əhəmiyyət kəsb edən məsələlərlə bağlı aksiyaların keçirilməsi	59	799 044,6	30	305 000,0
4	Vətənpərvərlik mövzusunda tədbirlərin təşkili	88	1 184 626,8	45	449 000,0
5	Qaçqın və məcburi köçkünlərin hüquqlarının beynəlxalq müstəvidə müdafiəsi	5	69 688,0	4	39 000,0
6	Yerli QHT-lərin beynəlxalq əlaqələrinin inkişaf etdirilməsinə dair təşəbbüslər	5	66 731,0	2	22 000,0
7	Beynəlxalq mediada Azərbaycanın maraqlarının müdafiəsinə dair təşəbbüslər	10	110 044,0	7	74 000,0
8	Xarici sərmayənin Azərbaycana cəlb edilməsinin təşviqi istiqamətində təşəbbüslər	3	44 119,0	1	10 000,0
9	2017-ci ildə Azərbaycanda keçiriləcək "İslam oyunları" ilə bağlı iştirakçı ölkələrdə tanıtım tədbirlərinin təşkili	3	43 728,0	1	10 000,0
10	Azərbaycanın turizm potensialının xarici KİV-lər vasitəsilə təbliği	5	64 301,0	1	7 000,0
11	QHT-lər arasında müxtəlif növlər üzrə idman yarışlarının təşkili	2	29 926,4	0	-

12	Kənd təsərrüfatı sahəsində yerli istehsalın rəqabət qabiliyyətinin artırılmasına dair təşəbbüslər	26	349 356,0	5	43 000,0
13	Sosial xidmət sahələrində könüllü fəaliyyətin genişlənməsinə dair təşəbbüslər	26	353 084,0	5	53 000,0
14	Açıq hökumətin təşviqi və mədəni sənayesində şəffaflığın artırılmasına dair təşəbbüslər	11	147 399,0	8	79 000,0
	Seleksiyadan keçməyən	21			
		295	3 680 291,4	123	1 243 000,0

3-cü müsabiqə üzrə maliyyələşən layihələr barədə statistik məlumat:

1	Azərbaycançılıq ideyasının təşviqinə dair təşəbbüslər	47	568 535,7	24	189 000,0
2	"Açıq hökumətin təşviqinə dair 2016-2018-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı"ndan irəli gələn məsələlər üzrə təşəbbüslər	11	143 004,2	7	56 000,0
3	İstehlakçıların maarifləndirilməsi və hüquqlarının qorunmasına dair təşəbbüslər	18	214 265,9	6	48 000,0
4	Sosial - iqtisadi inkişafa dair təşəbbüslər	66	909 233,9	15	127 000,0
5	Regional təhlükəsizlik məsələlərinə dair təşəbbüslər	8	115 222,0	3	20 000,0
6	Soyqırım, terrorizm və dini radikalizm təzahürlərinə qarşı təşəbbüslər	33	433 039,9	18	139 000,0
7	Hüquq mədəniyyətinin inkişafına dair təşəbbüslər	13	165 438,0	6	46 000,0
8	QHT layihələrinə biznes qurumlarının dəstəyinin təşviq edilməsinə dair təşəbbüslər	12	163 708,8	4	32 000,0
	Seleksiyadan keçməyən	25	240 058,0		
		233	2 952 506,5	83	657 000,0

Beləliklə, Şura 2016-cı ildə 3 qrant müsabiqəsi üzrə 483 layihəyə 4 541 000,0 manat vəsait ayırmışdır. Bu təşkilatlardan 6-sı Şuraya müraciət edərək müxtəlif səbəblərə görə layihəni icra edə bilməyəcəklərini bildirmişlər. Şura bu müraciətləri nəzərə alaraq, ümumi dəyəri 57 000,0 manat olan 6 QHT-nin layihəsi ilə bağlı qəbul etdiyi qərarı ləğv etmişdir.

Bunları nəzərə alaraq, Şuranın 2016-cı ildə ayırdığı qrantlar aşağıdakı qaydada olmuşdur:

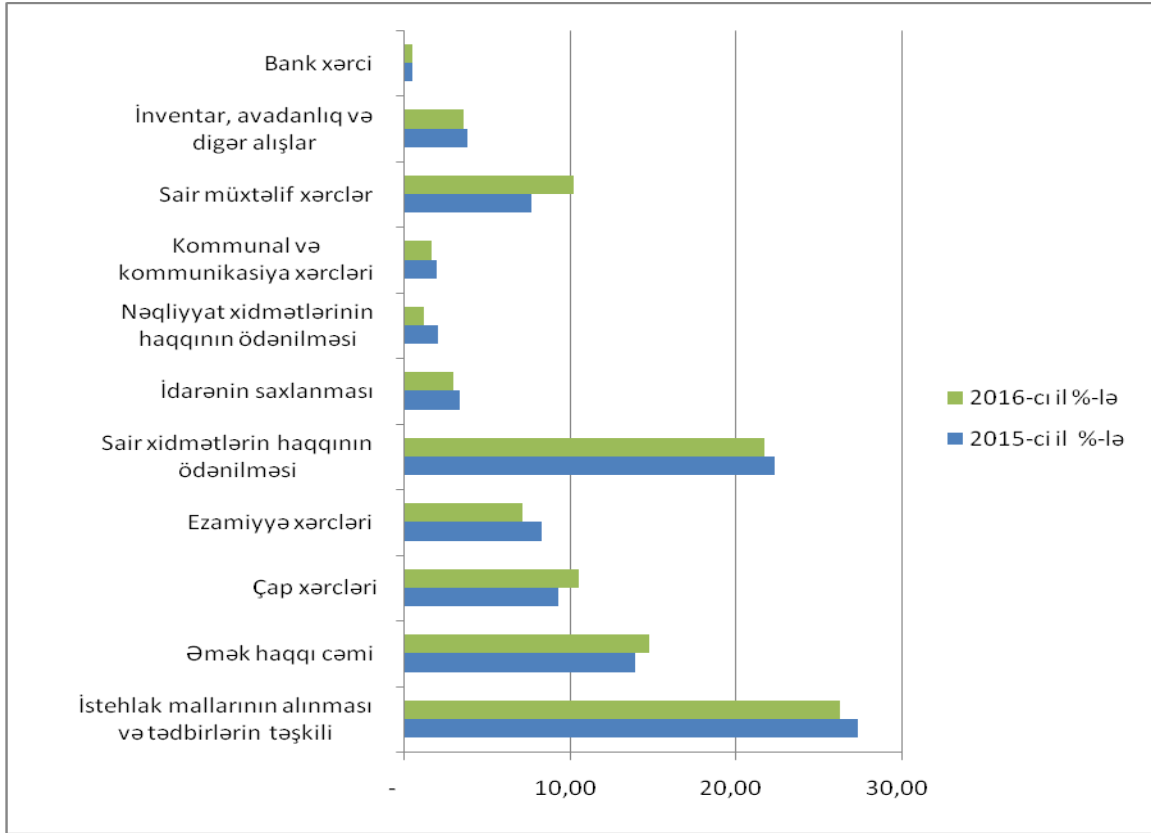
SN	Ayrılan vəsaitin istiqaməti	Layihə sayı	Məbləği
1	3 qrant müsabiqəsi üzrə	477	4 455 050,0
2	Apelyasiya müraciətləri üzrə	16	147 006,0
3	Müsabiqədən kənar layihələr (səfər qrantları daxil olmaqla)	58	494 751,0
4	Xarici QHT-lərin layihələri üzrə	5	272 728,0
	Cəmi	556	5 369 535,0

Şuranın qrant müsabiqələrinin nəticələri ilə razılaşmayan QHT-lərin müraciətlərinə baxılması üçün Şuranın qərarı ilə Apelyasiya Komissiyası yaradılmışdır. İl ərzində baş

tutan müsabiqələr üzrə Apelyasiya Komissiyasının üç iclası keçirilib. 2016-cı il aprelin 26-da, iyunun 28-də və oktyabrın 14-də Şuranın Apelyasiya Komissiyasının iclasları keçirilmişdir. Şura üzvü, Vətəndaşların Əmək Hüquqlarını Müdafiə Liqasının rəhbəri Sahib Məmmədovun sədrliyi ilə keçirilən iclaslarda 2016-cı il maliyyə yardımı müsabiqəsinin nəticələri ilə razılaşmayan 67 QHT-nin ərizələrinə baxılmışdır. Qarşılıqlı anlaşma və diskussiya şəraitində keçən müzakirələrdə komissiyaya təqdim olunmuş hər bir layihə yenidən nəzərdən keçirilərək onların hazırlanmasında yol verilmiş nöqsanlar QHT rəhbərlərinin nəzərinə çatdırılıb. Müzakirələrdən sonra ekspertlərin rəyi də nəzərə alınaraq 16 QHT-nin layihə təkliflərinə yenidən baxması Şuraya tövsiyə olunub. Yeydə qalan 51 QHT-nin layihələri ilə bağlı Şuranın qərarı məqbul hesab olunub.

• **QHT-lər tərəfindən xərclənən vəsaitin müqayisəli təhlili**

SN	Xərclərin maddəsi	2015-ci il		2016-cı il	
		%-lə	Məbləğ	%-lə	Məbləğ
1	İstehlak mallarının alınması və tədbirlərin təşkili	27,33	1 239 710,4	26,19	1 160 595,0
2	Əmək haqqı cəmi	13,85	628 206,8	14,76	653 937,4
3	Çap xərcləri	9,23	418 746,0	10,50	465 423,0
4	Ezamiyyə xərcləri	8,25	374 084,4	7,09	314 099,5
5	Sair xidmətlərin haqqının ödənilməsi	22,27	1 010 216,2	21,66	959 651,7
6	İdarənin saxlanması	3,32	150 476,2	2,93	129 752,9
7	Nəqliyyat xidmətlərinin haqqının ödənilməsi	1,99	90 106,4	1,13	50 243,5
8	Kommunal və kommunikasiya xərcləri	1,93	87 448,2	1,61	71 493,1
9	Sair müxtəlif xərclər	7,60	344 729,9	10,16	450 300,8
10	İnventar, avadanlıq və digər alışıqlar	3,80	172 212,7	3,54	156 728,8
11	Bank xərci	0,44	19 909,6	0,42	18 801,6
	Cəmi	100	4 535 846,8	100,00	4 431 027,3

Şura 2015-ci ildə büdcə vəsaitlərinin xərclənməsinə qənaətlə yanaşmışdır. 2015-ci ildə Şuranın və Katibliyin saxlanma xərclərindən, eləcə də QHT-lərə maliyyə yardımı fondundan 337431,0 manat vəsaitə qənaət olunaraq dövlət büdcəsinə qaytarılmışdır.

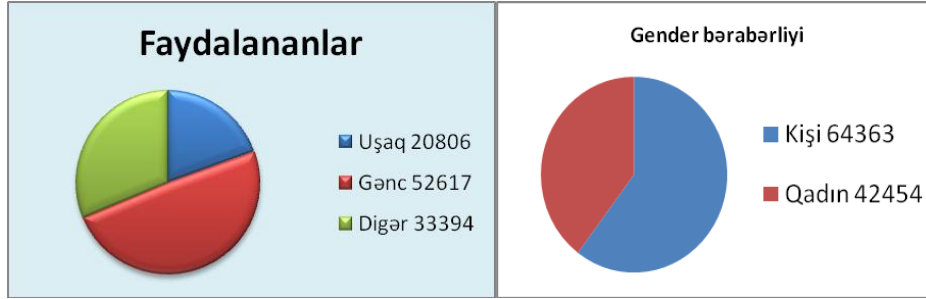
• Həyata keçirilən layihələr üzrə statistik göstəricilər

2016-cı ildə Şura tərəfindən maliyyələşdirilən və icrası başa çatmış bütün QHT-lərdən hesabatlar qəbul edilmişdir. Hesabatlar Şura Katibliyinin əməkdaşları tərəfindən araşdırılmış və onlara əsasən aşağıdakı nəticələr və statistik göstəricilər qeyd edilmişdir:

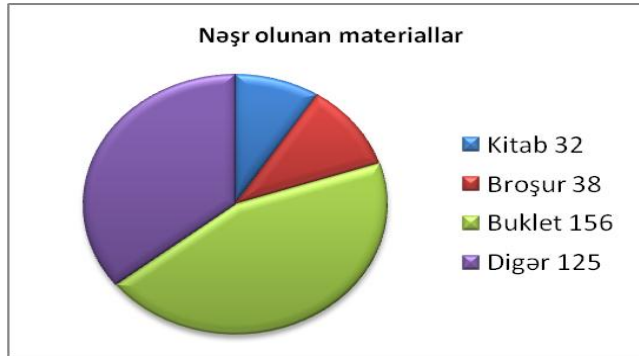
- 2016-cı ildə maliyyələşən layihələrin icrasına 2018 nəfər cəlb olunmuşdur. Bunlardan 717 nəfər daimi, 1301 nəfər müvəqqəti işçilərdir.

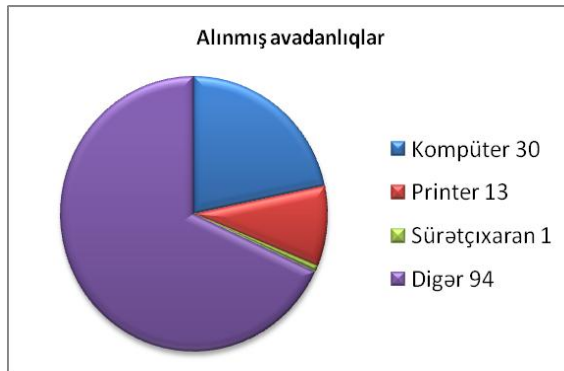
- Layihələr çərçivəsində keçirilən tədbirlərə ümumilikdə 106817 nəfər cəlb edilmişdir. Bunlardan 42454 nəfərini qadınlar, 64363 nəfərini isə kişilər təşkil edir.

- 289 təlim keçirilib və bu təlimlərdə 11299 nəfər iştirak edib.
- 1689 müxtəlif tədbir keçirilib və bu tədbirlərdə 80393 nəfər iştirak edib.
- 32 adda kitab, 38 adda broşür, 156 adda buklet, 125 adda digər materiallar (posterlər, təqvimlər və s.) hazırlanıb.

- 45 televiziya verilişi, 31 sosial çarx, 25 film, 31 sayt yaradılıb və 12 digər növ tədbirlər təşkil olunub.
- Layihələr üzrə QHT-lər tərəfindən 30 kompüter, 13 printer, 1 sürətçixarma aparatı və 94 digər avadanlıqlar alınıb.

Cari fəaliyyət

• Şuranın iclasları

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası haqqında Əsasnamənin 4.7 bəndinə uyğun olaraq Şura mütəmadi şəkildə öz iclaslarını keçirmişdir. İl ərzində Şuranın 34 iclası olmuşdur. Bu icaslarda Şuranın fəaliyyətinin səmərəli təşkili, maliyyə yardımı müsabiqələrinin keçirilməsi və nəticələri, Azərbaycan Respublikasının qeyri-hökumət təşkilatlarına dövlət dəstəyi Konsepsiyasından irəli gələn digər məsələlər müzakirə edilmiş və müvafiq qərarlar qəbul edilmişdir.

22 aprel 2016-cı ildə Şurasının yeni tərkibdə ilk iclası keçirilib. İclasda təşkilati məsələlərə baxılıb. Azay Quliyev növbəti müddətə Şuranın sədri seçilib. Vüsal Quliyev Şuranın sədr müavini, Nərgiz Eyvazova isə katibi seçilib. Azay Quliyev Şura üzvləri adından, göstərdiyi yüksək etimada görə cənab prezident İlham Əliyevə təşəkkürünü bildirib.

• Layihələrin icrasına nəzarət və monitoring

Şuranın maliyyələşdirdiyi layihələrin icrasına nəzarət və layihə çərçivəsində görülən işlərin monitoringi Şura Katibliyi tərəfindən aparılır. Bu məqsədlə Katiblikdə layihələrin icrasına nəzarət bölməsi yaradılıb. 2016-cı ildə Şuranın qrant müsabiqələri üzrə maliyyələşdirilən və yerli QHT-lər tərəfindən icra olunan 493 layihənin icrasına nəzarətin həyata keçirilməsinə Katibliyin 8 nəfər əməkdaşı cəlb edilib. Layihələrin icrasına nəzarəti təşkil etmək üçün müvafiq istiqamətlər üzrə layihələr Katiblik əməkdaşları arasında bölüşdürülür. İl ərzində Katiblik əməkdaşları tərəfindən 309 monitoring həyata keçirilib. Bunlardan 57-si Bakı şəhərində ayrı-ayrı təşkilatların keçirdiyi tədbirlər, 39 təşkilatın regionlarda keçirdiyi tədbirlər, 7 təşkilatın ofisində, 206 təşkilatın isə ofisi olmadığına görə Şuraya dəvət edilmiş, onların sənədləri ilə yerində tanış olaraq müvafiq təlimatlar verilmişdir. Bununla yanaşı QHT-lərin gördüyü işlər barədə məlumatlar media vasitəsilə təqib edilmiş, KİV-lərdə və sosial şəbəkələrdə müntəzəm monitoringlər aparılmaqla layihələr barədə məlumatlar toplanmışdır. İl ərzində üç müsabiqənin keçirilməsi də monitoringlərin intensiv aparılmasına müəyyən qədər öz təsirini göstərmişdir. Buna baxmayaraq Şura Katibliyinin əməkdaşları monitoringlərlə yanaşı layihə idarəetməsində QHT-lərə çoxsaylı konsultativ və praktik köməkliklər göstərmişlər. Monitoringlər zamanı aşkarlanan problemlər əsasən maliyyə vəsaitinin düzgün idarə olunması, sənədləşmənin qanunauyğun aparılması, layihə sənədlərinin düzgün tərtib olunması, layihənin icra planına vaxtında əməl olunması, kargüzarlıq işlərinin düzgün aparılması və KİV-lərlə işin zəif təşkili ilə əlaqədar olub ki, bunlar da Katiblik əməkdaşlarının köməklili ilə aradan qaldırılmışdır.

• Şuraya seçkilər

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 13 dekabr tarixli 674 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası haqqında Əsasnamə"nin 3.6-cı bəndinə və 4.8.7-1. yarım bəndinə uyğun olaraq, Şura üzvlüyünə namizədlərin seçilməsi üçün ixtisaslaşmış 8 QHT qrupunda seçkilər keçirilib. Seçkilərin azad, şəffaf və demokratik şəkildə keçirilməsi üçün Şura Katibliyi bütün lazımi şəraiti yaradıb. Seçkilərin keçirilməsi

üçün Şura Katibliyi tərəfindən 15 yanvar 2016-cı il tarixdə elan verilmiş və fevralın 26-dək ərizələrin toplanması həyata keçirilib. Seçkilərin iştirak etmək üçün 683 nəfər nümayəndə 43 nəfər isə namizəd kimi qeydə alınıb.

• **Hökumət-Vətəndaş Cəmiyyəti Dialoqu Platformasının yaradılması**

09 sentyabr 2016-cı ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası "Açıq hökumətin təşviqinə dair 2016-2018-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı"na uyğun olaraq, dövlət qurumları və QHT təmsilçilərinin iştirakı ilə Açıq Hökumətin Təşviqinə dair Hökumət-Vətəndaş Cəmiyyəti Dialoqu Platformasının təsis yığıncağını keçirib.

Hökumət, Vətəndaş Cəmiyyəti İnstitutlarının, beynəlxalq təşkilatların nümayəndələrinin qatıldığı tədbiri giriş sözü ilə açan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının sədri Azay Quliyev deyib ki, Açıq Hökumətin Təşviqinə dair Hökumət-Vətəndaş Cəmiyyəti Platformasının yaradılması təşəbbüsü cəmiyyət üçün vacib əhəmiyyət kəsb edir.

Qeyd edilib ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 27 aprel 2016-cı il tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Açıq hökumətin təşviqinə dair 2016-2018-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı"nda 4-cü müddə Vətəndaş Cəmiyyəti İnstitutlarına həsr olunub və Dialoqu Platformasının yaradılması xüsusi olaraq tövsiyə edilib. Bunu əsas götürən Şura qeyd edilən təşəbbüslə çıxış edib: "İndiyə qədər bu istiqamətdə müxtəlif təşəbbüslər irəli sürülüb və uğurla icra olunub. Bununla yanaşı dövlətimizin inkişafının yeni mərhələsini və qarşıda duran çağırışları və vəzifələri nəzərə alaraq bu formatda dialoqu platformasının yaradılması zəruri idi. Əminəm ki, dövlətimiz tərəfindən yaradılmış dialoqu mühiti QHT-hökumət əməkdaşlığını fərqli keyfiyyət mərhələsinə çıxaracaqdır. Hökumət- vətəndaş institutları arasında əməkdaşlıq və dialoqu hər zaman cəmiyyət üçün faydalıdır və bir çox məsələni dialoqu yolu ilə həll etmək olar".

Şura sədri xüsusilə vurğulayıb ki, QHT-lər bu mexanizmdən istifadə edərək onları narahat edən istənilən məsələni Platformada iştirak edən dövlət qurumları ilə birgə müzakirə edərək onların həllinə nail ola bilərlər. Bu platformanın yaradılmasında dövlətin siyasi iradəsi ortadadır, belə mötəbər və geniş tərkibdə dialoqu qurulması məhz bunun əyani göstəricisidir. Platforma çərçivəsində tərəflər İctimai iştirakçılıq üzrə Azərbaycan hökuməti və Milli Məclislə əməkdaşlıq etmək, bu məsələlərlə bağlı hökumətin apardığı islahatlar üzrə tövsiyələr vermək, "Açıq Hökumət" Tərəfdaşlığı Təşəbbüsü çərçivəsində Azərbaycan hökumətinin hazırladığı Fəaliyyət Planının həyata keçirilməsinin monitorinqini aparmaq, "Açıq Hökumət" Tərəfdaşlığı Təşəbbüsündə Azərbaycanın vətəndaş cəmiyyətini təmsil etmək, təşəbbüsdə maraqlı olan dövlət orqanları, yerli vətəndaş cəmiyyəti institutları və beynəlxalq təşkilatlarla, özəl sektor təmsilçiləri ilə əməkdaşlıq və məsləhətləşmələr aparmaq və elektron hökuməti təşviq etmək istiqamətlərində fəaliyyət göstərəcək. Platformaya üzvlük bu təşəbbüsü dəstəkləyən hər bir vətəndaş cəmiyyəti, parlament və hökumət təmsilçiləri üçün açıq olacaq.

Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli hüquqi islahatların, Konstitusiya islahatlarının aparıldığı dövrdə və yeni iqtisadi şəraitdə bu cür platformanın, dialoqu mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini söyləyib.

Qeyd edib ki, bu gün yüksək etimad və inam mühiti mövcuddur: "Hökumət və vətəndaş cəmiyyəti arasında dialoqu Milli Fəaliyyət Planında da əksini tapıb. Bu, islahatlarla bağlı əməkdaşlığı da özündə ehtiva edir. Bu gün tədbirdə iştirak edən nazirliklər və dövlət qurumlarının nümayəndələri rəhbərlərinin tapşırığı ilə burada iştirak

edirlər. Məqsəd yeni əməkdaşlıq formatının qurulmasıdır. Bu baxımdan bu gün imzalayacağımız Memorandumla bu sahədə biz də üzərimizə məsuliyyət götürəcəyik”.

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin üzvü, Açıq Hökumət Tərəfdaşlığı Beynəlxalq Təşkilatının Azərbaycan üzrə Milli koordinatoru Vüsal Hüseynov Azərbaycanın Açıq Hökumət Tərəfdaşlığına 2011-ci ildə qoşulduğunu və bu təşəbbüsün uğurla həyata keçirildiyini bildirib. O, Platformanın yaradılmasının əhəmiyyətli olduğunu deyib.

Vətəndaş Cəmiyyəti İnstitutlarının nümayəndələrinin QHT rəhbərlərinin iştirakı ilə Açıq Hökumətin Təşviqinə Dair Hökumət -Vətəndaş Cəmiyyəti Dialoqu Platformasının yaradılması barədə Memorandum müzakirə edilib. QHT təmsilçiləri çıxışlarında Platformanın zəruriliyindən danışaraq bəzi məsələlərlə bağlı rəy və təkliflərini səsləndiriblər.

QHT təmsilçilərinin səsləndirdikləri fikirlər və Dialoq Platformasının əhəmiyyəti haqda dövlət qurumlarının nümayəndələrindən Azərbaycan Respublikasının Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Komissiyasının katibi Kamal Cəfərov, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin (ASAN) Aparat rəhbəri Azad Cəfərli, Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroru yanında Korrupsiya qarşı mübarizə Baş İdarəsinin Təşkilatı və informasiya təminatı idarəsinin rəisi Orxan İsayev, Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin Hüquqi şəxslər və vətəndaşlıq vəziyyəti idarəsinin rəisi Rahim Rəhimov, Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinin Vergi siyasəti və strateji araşdırmalar Baş idarəsinin Vergi siyasəti idarəsinin rəisi Nicat İmanov, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının Katibliyinin icraçı direktoru Fərasət Qurbanov, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının üzvü Sahib Məmmədov çıxış edərək sualları cavablandırmış, gələcək əməkdaşlıq barədə təklif və tövsiyələrini bölüşüblər.

Müzakirələrdən sonra tədbir iştirakçıları 9 hökumət, 31 Vətəndaş Cəmiyyəti təmsilçisi olmaqla Açıq Hökumətin Təşviqinə dair “Hökumət-Vətəndaş Cəmiyyəti Dialoqu Platforması”nın yaradılması barədə Memorandumu imzalayıblar.

Sonda açıq səsvermə yolu ilə Konstitusiyaya Araşdırmalar Fondunun sədri Əliməmməd Nuriyev Platformanın koordinatoru seçilib.

Tədbirdə BMT-nin Azərbaycandakı Rezident- Əlaqələndiricisi Qulam İsakzai və Avropa ittifaqının ölkə nümayəndəliyinin rəsmisi Aleksandra Nerisanu müşahidəçi qismində iştirak ediblər.

Dövlət proqramlarından irəli gələn vəzifələr

- **“Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyası çərçivəsində tədbirlər**

İnkişaf Konsepsiyasına uyğun olaraq, Şura QHT-lərin fəaliyyətinin stimullaşdırılması, dövlət orqanları ilə vətəndaş cəmiyyəti institutları arasında əməkdaşlığın təkmilləşdirilməsi məqsədilə bir sıra tədbirlər həyata keçirmişdir. İl ərzində ictimai həyatın müxtəlif sahələrində mövcud olan problemlərin alternativ həlli yolları ilə bağlı QHT-lərin layihələrinin maliyyələşməsi məqsədilə Şura 3 qrant müsabiqəsi təşkil etmiş və bu müsabiqələr vasitəsilə yüzlərlə QHT-nin layihəsi Şura tərəfindən dəstəklənmişdir. Həmin layihələr çərçivəsində QHT-lər müəyyən ictimai problemin həllinə töhfə verməklə yanaşı, çalışdıqları layihələrdə əmək haqqı da almışlar. Bu da onların

məşğulluğunun təmin olunmasına və sosial vəziyyətinin daha da yaxşılaşmasına köməklik göstərmişdir.

Mühüm dövlət proqramlarının hazırlanması prosesinə QHT-lərin cəlb olunması istiqamətində müəyyən işlər görülmüşdür. "Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritəsinin başlıca istiqamətləri"nin ictimai müzakirəsi Şura tərəfindən təşkil edilmişdir. Strateji yol xəritəsinin ayrı-ayrı bölmələri ilə bağlı QHT-lərin təklifləri hazırlanaraq müvafiq dövlət qurumlarına təqdim edilmişdir.

Konsepsiyada göstərilən Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı QHT-lərin potensialından daha səmərəli istifadə olunması məsələsində Şura olduqca səmərəli fəaliyyət həyata keçirmişdir. Şura 2016-cı ildə Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə həsr olunmuş 46 layihə maliyyələşdirmişdir. Maliyyələşdirilmiş layihələr əsasən xarici ölkələrdə Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, Azərbaycanın beynəlxalq arenada tanıtılması, mədəniyyətinin təbliği, beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələrin qurulması, ölkə daxilində isə azərbaycançılıq ideyalarının təşviqi, gənclərin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsinə yönəlmişdir. Bütövlükdə layihələrin mövzusunun əsasən seminarlar, təlimlər, araşdırma və sorğular, saytların qurulması və mövcud saytlarda xidmətlərin artırılması, yürüş mitinqlərinin təşkili, film və sosial çarxların hazırlanması, yarışlar, teledəbatlar, sərgilər, təbliğat üçün çap materiallarının hazırlanması və sosial şəbəkələrdə görülən işlər təşkil edir. İcra olunan layihələr çərçivəsində müxtəlif formatda çap materialları və digər təbliğat vasitələri hazırlanmışdır. Ümumilikdə bu istiqamət üzrə 4 kitab, 6 kitabça, 14 buklet, 6 broşür, 2 jurnal çap olunmuş, 2 sayt və 6 film hazırlanıb. Xarici ölkələrdə icra olunan layihələr Macarıstan, Belçika, Hollandiya, Rumıniya, Serbiya, Almaniya, İngiltərə, Bolqarıstan, Gürcüstan, Türkiyə, İsveç, Lüksemburq, Danimarka, Norveç kimi ölkələri əhatə etmişdir.

• **Açıq Hökumətin təşviqinə dair 2016-2018-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı**

Fəaliyyət planında açıq hökumət prinsiplərinin təşviqi və korrupsiyanın qarşısının alınması istiqamətlərində qeyri-hökumət təşkilatlarının layihə və təşəbbüslərinə dəstəyin prioritet istiqamət kimi müəyyən edilməsi, "Açıq hökumət tərəfdaşlığı" vətəndaş cəmiyyəti platformasının yaradılması və fəaliyyətinin dəstəklənməsi, Fəaliyyət Planında nəzərdə tutulan tədbirlərin icrası üçün vətəndaş cəmiyyəti institutları ilə əməkdaşlığın qurulması və onların fəaliyyətinin dəstəklənməsi kimi məsələlər Şuraya təhkim olunmuşdur. Fəaliyyət planına uyğun olaraq, Şuranın təşkilatçılığı ilə 09 sentyabr 2016-cı ildə dövlət qurumları və QHT təmsilçilərinin iştirakı ilə Açıq Hökumətin Təşviqinə dair Hökumət-Vətəndaş Cəmiyyəti Dialoqu Platforması təsis edilmişdir.

Açıq Hökumətin Təşviqinə dair Hökumət-Vətəndaş Cəmiyyəti Dialoqu Platformasının təqdimatı və Azərbaycanın Açıq Hökumət Tərəfdaşlığı (AHT) Beynəlxalq Təşəbbüsündə iştirakı ilə bağlı məlumatlandırma məqsədilə regionlarda tədbirlər keçirilib. Lənkəran, Gəncə, Şəki, Sabirabad və Xaçmaz rayonlarında keçirilən tədbirlərdə yerli dövlət qurumlarının, QHT təmsilçiləri və digər ictimaiyyət nümayəndələri iştirak edib.

Bununla yanaşı Şura 2016-cı ildə həyata keçirdiyi grant müsabiqələrinin mövzularına açıq hökumətin təşviqi və mədən sənayesində şəffaflığın artırılması, "Açıq hökumətin təşviqinə dair 2016-2018-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı"ndan irəli gələn məsələlər, istehlakçıların maarifləndirilməsi və hüquqlarının qorunması kimi mövzuları daxil etmişdir. 2016-cı ildə Şura tərəfindən açıq hökumətin təşviqinə dair təşəbbüslərə həsr olunmuş 14 layihə maliyyələşdirilib. Bu Layihələrin icrasına 63 nəfər cəlb olunmuş, ölkənin 19 şəhər və rayonlarında (Bakı, Sumqayıt, Gəncə, Daşkəsən, Qazax, Mingəçevir, Yevlax, Ağdaş, Ucar, Şirvan, Şamaxı, İsmayilli, Bərdə, Tərtər, Zaqatala, Qəbələ, Oğuz, Cəlilabad, Qusar) 31 tədbir həyata keçirilmişdir. Layihələrin icrası nəticəsində 1 kitab, 2 buklet, 1 Azərbaycan

vəkili jurnalı, 7 flayerlər, plakatlar və sair müxtəlif nəşr məhsulları, elektron mediada 15 məqalə çap olunmuş, 1 araşdırma aparılmış, 1 sosial çarx və 4 televiziya verilişi hazırlanmışdır.

2016-cı ildə istehlakçıların maarifləndirilməsi və hüquqlarının qorunması mövzusunda Şura tərəfindən 6 layihə maliyyələşdirilib. Həmin layihələr çərçivəsində ölkənin 12 şəhər və rayonlarında (Bakı, Sumqayıt, Beyləqan, Cəbrayıl, Şirvan, Hacıqabul, Siyəzən, Quba, Qusar, Xaçmaz, Oğuz, Sabirabad) 42 tədbir həyata keçirilmişdir. Layihələr nəticəsində 4 buklet, 2 flayer, plakatlar və sair müxtəlif nəşr məhsulları çap olunmuş və 1 televiziya verilişi hazırlanmışdır.

- **“Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlığa qarşı mübarizəyə dair 2013-2018-ci illər üçün Dövlət Proqram”ının icrası ilə bağlı görülən işlər**

Dövlət Proqramında aidiyyəti qeyri-hökumət təşkilatlarını cəlb etməklə narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlığın yayılmasına qarşı mübarizə sahəsində dövlət orqanları ilə aidiyyəti qeyri-hökumət təşkilatları arasında əməkdaşlığın gücləndirilməsi təsbit olunur. Proqramdan irəli gələrək narkomaniyaya qarşı mübarizədə QHT-lərin fəal iştirakını təmin etmək məqsədilə Şura 2016-cı ildə QHT-lər üçün elan olunan qrant müsabiqəsinə bu mövzunu xüsusi olaraq qeyd etmişdi. Bu istiqamətdə Şura tərəfindən 10 layihə maliyyələşdirilmişdir. Narkomaniyaya qarşı mübarizə məsələləri üzrə ixtisaslaşan QHT-lərin təşkil etdiyi tədbirlərin iştirakçıları əsasən gənclərdən ibarət olmuşdur. Layihələr çərçivəsində keçirilən tədbirlərdə 5679 nəfər iştirak etmişdir. Bunlardan 2195 nəfəri uşaq və yeniyetmə, 1886 nəfəri gənc, 1598 nəfəri isə digər yaş qrupuna aid insanlardır. 6 təlim, 37 seminar və 11 müxtəlif tipli tədbir təşkil olunmuş, 7 buklet və 5 sosial çarx hazırlanmışdır. Həmçinin Sabirabad rayonunda gənclərin bədən tərbiyyəsinin və fiziki sağlamlığının inkişafı məqsədilə futbol yarışı təşkil edilmiş, narkomaniya və zərərli vərdişlər əleyhinə 100 nəfər gəncin iştirakı ilə aksiya təşkil edilmişdir. Layihə üzrə tədbirlər Bakı şəhəri ilə yanaşı, Gəncə, Qazax, Goranboy, Yevlax, İsmayilli, Şirvan, Ağcabədi, Biləsuvar, Masallı, Hacıqabul, Saatlı, Sabirabad rayonlarını da əhatə etmişdir. Layihələr əsasən maarifləndirmə xarakterli olmuş, regionlarda gənclərin iştirakı ilə keçirilmiş tədbirlərdə asudə vaxtın səmərəli təşkili mövzusunda geniş müzakirələr aparılmışdır.

- **Azərbaycan Respublikasında insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinin səmərəliliyini artırmaq sahəsində Milli Fəaliyyət Proqramı**

“İşgəncə və digər qəddar, qeyri-insani və ya ləyaqəti alçaldan rəftar və ya cəza əleyhinə Konvensiya”nın və onun Fakültativ Protokolunun tələblərinin hüquq mühafizə orqanlarının, digər aidiyyəti qurumların əməkdaşları, habelə vəkillər və hüquq sahəsində ixtisaslaşan qeyri-hökumət təşkilatlarının nümayəndələri tərəfindən öyrənilməsi işinin təşkil olunması Şuraya həvalə edilmişdir. 2016-cı ildə Şura 6 QHT-nin bu istiqamətdə layihə təkliflərini dəstəkləmişdir. Layihələr çərçivəsində:

- “İmtiyazlı məhbuserlər üçün qanunlar toplusu” adlı kitabın elektron variantı hazırlanmış, AMEA-nın Hüquq və İnsan Haqları İnstitutuna və müxtəlif cəzaçəkmə müəssisələrinə baş çəkilmişdir;
- istehsalatda bədbəxt hadisə və peşə xəstəlikləri hallarından icbari sığorta ilə bağlı qanunvericiliyin tətbiqi vəziyyəti tədqiq olunmuş və hesabat hazırlanmışdır;

- Şabran rayonunda gənclər üçün əmək hüquqlarına dair ümumilikdə 125 nəfərin iştirakı ilə 5 seminar təşkil olunmuşdur;
  - “Bələdiyyə orqanlarında ictimai monitorinqin təşkili” adlı kitabça hazırlanaraq çap olunmuş və Bakı şəhərində, Xaçmaz, Ucar, İsmayilli və Zaqatala rayonlarında bələdiyyə işçiləri ilə görüşlər keçirilmişdir;
  - Mühəribədə itkin düşmüş şəxslərin Bakı şəhərində yaşayan qohumları ilə görüşlər keçirilmiş və onlara psixo-sosioloji yardımlar göstərilmişdir;
  - Bakı və Mingəçevir şəhərlərində, Tovuz, İsmayilli, Sabirabad və Biləsuvar rayonlarında yaşayan aztəminatlı əhali qrupuna sosial təminat hüququ, əmək hüququ, mənzil, torpaq mübahisəli və müxtəlif sosial məsələlər ilə bağlı dövlət orqanlarına müraciətlərin hazırlanması, zəruri hüquqi sənədlərin tərtibi və məhkəmələrə iddia ərizələrinin hazırlanması ilə bağlı yardımlar göstərilmişdir.
- **2016-cı ilin Azərbaycan Respublikasında “Multikulturalizm ili” elan edilməsinə dair Tədbirlər Planı**

Şura tərəfindən Zaqatala və Qusar şəhərində "Multikultural dəyərlərin inkişafında QHT-lərin rolu və onların üzərinə düşən vəzifələr" mövzusunda konfrans keçirilib. Təbirdə rayon icra hakimiyyətinin, QHT və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak edib.

Bununla yanaşı Şura tərəfindən Azərbaycanın multikultural dəyərlərin qorunması və təbliği mövzusunda 8 layihə maliyyələşdirilib. Layihələr multikulturalizm mövzusunda müxtəlif tədbirləri, Azərbaycanın multikultural dəyərlərinin xaricdə təbliği, müxtəlif mədəni və dini dünyagörüşə malik qrupların vahid vətəndaş cəmiyyətinə inteqrasiyası, "2016 - Multikulturalizm ili" çərçivəsində mediada dini maarifləndirmə işinin təşkili, region gəncləri arasında multikultural dəyərlərin təbliği və s. sahələri əhatə edib. Layihələr çərçivəsində 2 sosial çarx çəkilib, mətbuatda monitorinq aparılıb, yarışlar, rəsm sərgiləri təşkil olunub və sosial şəbəkələrdə kampaniyalar aparılıb. Layihə üzrə tədbirlər Bakı, Astara, Göyçay, Şirvan, Cəlilabad, Tovuz və s. rayonlarda keçirilib.

- **Digər tədbirlər**

14 yanvar 2016-cı ildə Şurada “İctimai nəzarətin təşkil olunmasında QHT-lərin rolu” mövzusunda dəyirmi masa keçirilib. Şura sədri, millət vəkili Azay Quliyev bildirib ki, prezident İlham Əliyev Nazirlər Kabinetinin son iclasındakı çıxışında hökumətin fəaliyyətinə ictimai nəzarətin vacibliyini vurğulaması QHT-lərə ünvanlanmış çağırışıdır. Şura sədri vətəndaş cəmiyyəti institutlarının hər zaman olduğu kimi cənab prezidenti və onun həyata keçirdiyi islahatları dəstəklədiyini bildirib. O həmçinin qeyd edib ki, manatın məzənnəsində baş verən dəyişikliklərdən sonra ictimaiyyəti narahat edən bir sıra məsələlər meydana çıxıb ki, onların mənfi nəticələrinin minimuma endirilməsi üçün vətəndaş cəmiyyəti institutları imkanlarını səfərbər etməlidir. Toplantıda çıxış edən QHT sədrləri vətəndaşları narahat edən məsələlər və effektiv ictimai nəzarət mexanizmləri haqqında təkliflərini səsləndiriblər. Toplantıda iqtisadi məsələlər, sosial məsələlər və ictimaiyyətlə əlaqələr sahələri üzrə QHT-lərdən ibarət İşçi Qrupu yaradılıb. Toplantıda İşçi Qruplarının aidiyyəti nazirliklərdə və Mərkəzi Bankda görüşlər keçirməsi və irəli sürülən təkliflərin müvafiq səlahiyyətli şəxslərlə birgə müzakirəsi qərara alınıb. Eyni zamanda paytaxt və regionlarda maarifləndirici seminar və görüşlərin də təşkili haqqında razılığa gəlinib. Şura sədri ictimai nəzarət mexanizmlərinin tətbiqi ilə bağlı təkliflərin dövlət

başçısına təqdim ediləcəyini və görülmək bütün işlər haqqında ictimaiyyətin ətraflı məlumatlandırılacağını vurğulayıb.

19 yanvar 2016-cı ildə Şura 2015-ci ildəki fəaliyyəti haqqında hesabat konfransı keçirib. Toplantıda çıxış edən Şura sədri Azay Quliyev 2015-ci ilin QHT sektorunun dinamik inkişafı ilə yadda qaldığını deyib. Şura sədri Şuranın maliyyələşdirdiyi layihələrin icra vəziyyəti, hesabatlılıq, elektron xidmətlərin təkmilləşdirilməsi və digər sahələrdə müsbət tendensiyanın müşahidə edilməsinə baxmayaraq, bir sıra QHT-lərin müqavilə öhdəliklərinə əməl etməsində qüsurlara yol verdiyini vurğulayıb. Şura Katibliyinin icraçı direktoru konfransda hesabat məruzəsi ilə çıxış edib. 2015-ci ildə Şuranın 23 iclas keçirdiyini deyən icraçı direktor “Azərbaycan Respublikasının qeyri-hökumət təşkilatlarına dövlət dəstəyi Konsepsiyası”nda və Şuranın Əsasnaməsində təsbit edilmiş dövlət dəstəyinin əsas prinsip və formalarına uyğun olaraq qurumun məlumat, təşkilati-texniki, metodik, maliyyə və konsultativ istiqamətdə xidmətlərini davam etdirdiyini bildirib. Konfransda ötən il Şuranın maliyyə dəstəyi ilə ən yaxşı layihə icra edən 43 QHT Fəxri Fərmanla təltif edilib. Müqavilə öhdəliklərinə əməl etməmiş 172 QHT-dən 58 min manat tutulub, 6 təşkilata isə qrantın ikinci tranşının ödənilməsindən imtina edilib. 28 QHT-nin layihəsinin icra vəziyyəti qeyri-kafi sayılıb. Hesabat konfransında Şuranın 2015-ci ildə fəaliyyətindən bəhs edən filmin və maliyyələşdirilən layihələr haqqında kitabın da təqdimatı olub. Toplantıda çıxış edən QHT rəhbərləri Şuranın 2015-ci ildə məhsuldar fəaliyyət göstərdiyini və təşkilatların inkişafı üçün göstərilən dəstəyə görə təşəkkürlərini bildiriblər.

21 yanvar 2016-cı ildə Şurada qurumun sədri Azay Quliyev və Katibliyinin icraçı direktoru iştirakı ilə QHT layihələrini qiymətləndirən ekspertlərlə görüş keçirilib. Toplantıda bildirilib ki, 2016-cı ildə layihələrin dəyərləndirilməsi işində şəffaflığın daha yüksək dərəcədə təmin olunması üçün bir sıra yeniliklər tətbiq olunacaq. Şuranın cari ildəki maliyyə müsabiqəsində qeydiyyatdan keçən hər bir QHT-nin layihəsinə verilən ekspert rəyi və müvafiq bal ictimaiyyətə açıqlanacaq. Görüşdə bütün layihələrin yalnız ekspert rəylərinin nəticəsi əsas götürülərək qiymətləndiriləcəyi, hər hansı subyektiv yanaşmaya və kənar müdaxiləyə yol verilməyəcəyi vurğulanıb.

17 fevral 2016-cı ildə Nizami Kino Mərkəzində Şuranın maliyyə dəstəyilə, Macar Turan Fondu və Beynəlxalq Avrasiya Mətbuat Fondunun birgə istehsal etdiyi “Atəşkəs” sənədli filmi Azərbaycan dilində nümayiş olunub. Tədbirdə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İctimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının sədri Azay Quliyev, millət vəkilləri, ölkəmizdə fəaliyyət göstərən bir sıra səfirlikləri və beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri, eləcə də media təmsilçiləri iştirak edib. Tədbirin sonunda Şuranın xüsusi təltifnaməsini Macar Turan Fondunun sədri Andras Biro və Beynəlxalq Avrasiya Mətbuat Fondunun sədri Umud Mirzəyevə təqdim edib.

Sənədli film “İşğalın qurbanı” layihəsi çərçivəsində macar və Azərbaycan jurnalistlərinin Qarabağ həqiqətlərindən bəhs edən ilk birgə işidir. Filmdə Cənubi Qafqaz regionunda Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzünün qeyd alındığı tarixi mərhələlər, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin yaranma tarixi, o cümlədən Azərbaycanın Cənubi Qafqazın aparıcı dövlətlərindən biri kimi tarixi-mədəni irsi, ənənələri yer alıb.

22 fevral 2016-cı ildə Dövlət Gənc Tamaşaçılar Teatrında Şuranın maliyyə dəstəyi ilə hazırlanan “Xocalıda qırmızı mələk” tamaşasının italyan aktyorların ifasında premyerası olub. Tamaşadan öncə Xocalı faciəsində həlak olan günahsız insanların ruhu bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Şura Katibliyinin icraçı direktoru giriş nitqi söyləyib. O, Xocalı faciəsi haqda məlumat verib. O çıxışında bildirib ki, Xocalı soyqırımının ildönümü hər il Azərbaycanda və dünyanın bir çox ölkələrində dərin hüznə qeyd olunur, müxtəlif aksiyalar, tədbirlər keçirilir: “Soyqırım ilə bağlı acı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüskarı və rəhbəri olduğu “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının böyük rolu və xidmətləri vardır. Məhz bu kampaniya çərçivəsində sistemli şəkildə aparılan işin nəticəsi olaraq Amerika, Avropa, Asiya və Afrika qitələrinin bir çox ölkələri, o cümlədən bir sıra beynəlxalq təşkilatlar Xocalı soyqırımını tanıyıb və ya bu istiqamətdə müxtəlif səpkili sənədlər qəbul ediblər” .O məlumat verib ki, ötən ilin fevral ayında “Xocalıya ədalət” Beynəlxalq kampaniyasına dəstək olaraq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri- Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının maliyyə yardımı ilə İtaliyanın “Associazione Arci Bellezza” təşkilatı tərəfindən “Xocalıda qırmızı mələk” adlı tamaşa hazırlanmış və italyan aktyorların ifasında Milan şəhərində təqdimatı keçirilmişdir. Bu il Xocalı Soyqırımının 24-cü ildönümü ərəfəsində Şura həmin tamaşanı Milanda səhnələşdirən truppanı Bakıya dəvət edib. Bu gün tamaşa Bakı sakinlərinə təqdim ediləcək. Sonra dövlət rəsmiləri, Milli Məclisin deputatları, beynəlxalq təşkilatların və xarici ölkələrin Azərbaycanda olan Səfirliklərinin nümayəndələri, media və QHT təmsilçiləri tamaşanı izləyiblər. Sonda “Xocalıda qırmızı mələk” tamaşasının hazırlanmasında göstərdiyi yüksək aktyor peşəkarlığına görə Konstanta Buhnevici, Alice Beatrice Carrino, Lunella Çerçi, Francesco Pacelli, Reza Dehghani Rostam və Kristina Monica Mannella, o cümlədən rejissor Nihad İsayə Şuranın Təşəkkürnaməsi verilib. Təşəkkürnamələri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının sədri Azay Quliyev, İtaliyanın Azərbaycandakı səfiri Cənab Campaolo Kutillyo və “APA Holding”-in prezidenti Vüsələ Mahirqızı təqdim ediblər. Tamaşa Azərbaycan və İtalya musiqilərindən istifadə olunmaqla, Xocalıda girov götürülmüş şəxslərin dramını əks etdirir. “Qırmızı mələk” deyilərkən azərbaycanlı əsirlərin “Qoruyucu Mələyi” adı almış, Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsində çalışmış isveçrəli Pyer Reyçel nəzərdə tutulur.

17 mart 2016-cı ildə Şurada xarici QHT-lər və onların qurduğu koalisiyalarla tərəfdaşlıq münasibətləri olan, birgə layihələr icra etmiş QHT-lərlə görüş keçirilib. Toplantıda çıxış edən Şura sədri rəhbərlik etdiyi qurumun Azərbaycanın milli maraqlarının beynəlxalq aləmdə təbliği üçün 2013-cü ildən etibarən xarici QHT-lərin çoxsaylı layihələrini maliyələşdirdiyini deyib. Müasir dünyada vətəndaş cəmiyyəti institutlarının artan rolunun əhəmiyyətini vurğulayan Azay Quliyev ölkə QHT-lərinin beynəlxalq platformalarda fəaliyyətlərini gücləndirmələrinin vacibliyini qeyd edib. Prezident Administrasiyası xarici əlaqələr şöbəsinin müdir müavini Ərəstü Həbibbəyli bu günkü görüşün milli QHT-lərin xarici tərəfdaşları ilə münasibətlərini, resurslarını və ideyalarını müzakirə etmək məqsədi daşdığını bildirib. Ərəstü Həbibbəyli müasir dünyada beyin mərkəzlərinin, QHT-lərin “yumşaq güc”ün əsas elementlərindən biri olduğunu və bu imkandan səmərəli istifadə etmənin dövlətimizin qarşısında dayanan vəzifələrdən biri olduğunu deyib. QHT rəhbərləri çıxış edərək xarici QHT-lərlə əlaqələri və üzv olduqları koalisiyalardakı fəaliyyətləri haqqında danışıblar. Görüşün sonunda QHT rəhbərlərinin səsəndirdiyi təkliflərin ümumiləşdiriləcəyi və xarici QHT-lərlə əməkdaşlıq təcrübəsinə malik milli QHT-lərin platformasının yaradılacağı qeyd edilib.

06 aprel 2016-cı ildə Şura cəbhədəki son vəziyyətlə əlaqədar olaraq QHT-lərin geniş toplantısını keçirib. Şura sədri Azay Quliyev cəbhədə baş verən son hadisələrin Azərbaycan ordusunun qüdrətini və xalq-dövlət birliyinin sarsılmazlığının ən yüksək səviyyəsini bir daha nümayiş etdirdiyini vurğulayıb. QHT-lərin üzərinə mühim tarixi missiya düşdüyünü deyən Şura sədri iclasda qəbul ediləcək müraciətlərin Azərbaycanın ictimai sektorunun iradəsini ifadə etdiyini deyib. Şura sədri bütün QHT-ləri imkanlarını səfərbər edərək erməni diasporunun apardığı böhtan və iftira kampaniyasına layiqli cavab verməyə və Azərbaycanın mövqeyinin olduğu kimi dünyada təbliğini davam etdirməyə çağırıb. Toplantıda prezident, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevə, beynəlxalq təşkilatlara, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədri olan dövlətlərin başçalarına müraciətlər qəbul olunub. Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevə ünvanlanan müraciətdə Ermənistanın tərribatçı hücumlarına cavab olaraq Azərbaycan silahlı qüvvələrinin apardığı uğurlu əməliyyatların cəmiyyətdə yüksək əhval-ruhiyyə yaratdığı qeyd olunur və peşəkar ordunun formalaşması və atılan qətiyyətli addımlara görə ölkə prezidentinə təşəkkür edilir. BMT baş katibi, ATƏT sədri, ATƏT Parlament Assambleyasının sədrinə, NATO baş katibinə, AŞPA prezidentinə, Avropa Parlamentinin sədrinə, Minsk qrupunun həmsədri olan ölkələrin prezidentlərinə ünvanlanan müraciətdə 20 ildən artıq müddətdə Azərbaycan torpaqlarını işğalda saxlayan Ermənistan qarşı təsirli addımlar atılmasına çağırış edilib. Sonda yaxın günlərdə QHT-lərin cəbhə bölgəsinə səfər etməsi və regiondakı QHT-lərin iştirakı ilə geniş müşavirə keçirilməsi haqqında qərar qəbul edilib. Müraciətə 700-dən artıq QHT qoşulub.

14 aprel 2016-cı ildə Şuranın təşkilati dəstəyi ilə 200-dən artıq ölkə QHT-si Azərbaycan Respublikasının işğal edilmiş Dağlıq Qarabağ regionunda Ermənistan tərəfindən törədilmiş müharibə cinayətləri ilə bağlı beynəlxalq ictimaiyyətə müraciət ünvanlayıb. Sənəddə vurğulanır ki, 2016-cı il 2 aprel tarixində Ermənistan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin tərribatı nəticəsində Azərbaycan Respublikasının işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ regionunda vəziyyət yenidən gərginləşmişdir. Ermənistan silahlı qüvvələri 4 mülki şəxsi qətlə yetirmiş, 18 mülki şəxsi isə yaradılmışdır. Müraciətdə qeyd olunur ki, həlak olmuş Azərbaycan əsgərlərinin cəsədləri üzərində işgəncə, insan ləyaqətini alçaldan rəftar əlamətlərinin aşkarlanması Ermənistanın "Müharibə qurbanlarının müdafiəsi haqqında" 1949-cu il tarixli Cenevrə Konvensiyalarının müddəalarını kobudcasına pozmasını, ümumbəşəri dəyərləri növbəti dəfə riyakarcasına tapdalamasını sübut edir.

QHT-lər beynəlxalq ictimaiyyəti törətdiyi müharibə və insanlıq əleyhinə cinayətlərə görə Ermənistan qarşı sanksiyalar tətbiq etməyə çağırırlar.

21 aprel 2016-cı ildə Şuranın maliyyə yardımı ilə Belçikanın "Qafqazın Qovuşma Nöqtəsi" təşkilatının hazırladığı "Ağdam. 5 fraqment" adlı filmin təqdimat mərasimi keçirilib. Mərasimi açıq elan edən Şura Katibliyinin icraçı direktoru Şuranın xarici QHT-lərin sülhü, mədəniyyəti, multikulturalizmi, Azərbaycanın milli maraqlarını təbliğ edən müxtəlif layihələrini dəstəklədiyini deyib. İcraçı direktor Şuranın maliyyə dəstəyi ilə hazırlanan "Ağdam. 5 fraqment" adlı filmdə Ermənistanın işğalçılıq siyasətinin faktlarla sübut edildiyini, həmçinin Ağdamın tarixi, təbiəti, işğaldan öncə və sonrakı vəziyyəti haqqında məlumatların əksini tapdığını bildirib. Sonra filmə baxış keçirilib. Filmin rejissoru və "Qafqazın Qovuşma Nöqtəsi" təşkilatının sədri Mişel İvor Ağdama səfər edərkən çox məyus olduğunu deyib. M. İvor qeyd edib ki, vaxtı ilə çox gözəl şəhər olan Ağdam hazırda yalnız vaxtı ilə orada yaşamış sakinlərinin xatirəsində qalır. Rejissor filmin çəkilişi

prosesində Ağdam şəhərinin xeyli sayda sakini ilə görüşdüyünü, onların içərisindən 5 şəxsin müsahibəsinin filmə daxil edildiyini qeyd edib. Ağdam şəhərinin deputatı Bəxtiyar Əliyev Milli Məclisdə təmsil etdiyi şəhərin tamamilə dağıdılmasını, sakinlərinin qətlə yetirilməsini və doğma yurdlarından didərgin salınmasını bəşəriyyətə qarşı edilmiş böyük cinayət olduğunu bildirib. B. Əliyev vaxtı ilə gözəl memarlıq quruluşuna malik olan Ağdam şəhərinin işğaldan azad olunması və sakinlərinin yenidən xoşbəxt həyatlarına qayıtması üçün beynəlxalq təşkilatları və ölkəmizdəki səfirlikləri işğalçı Ermənistanla qarşı təzyiqləri artırmağa çağırıb. Şura sədri A. Quliyev filmə 5 ailənin təmsalında 1 milyondan artıq qaçqın və məcburi köçkünün acınacaqlı həyatının, çəkdiyi iztirabların təsvir olunduğunu qeyd edib. Tarixdə bir şəhərin bu qədər qəddarlıqla və barbarcasına dağıdılmasına nadir hallarda rast gəldiyini deyən Azay Quliyev Ermənistanın dinc insanları qətlə yetirməklə yanaşı, sanki binalardan, evlərdən də qisas aldığı bildirib. Şura sədri İŞİD-in Palmira şəhərində törətdiyi vandallığın belə Ermənistanın Ağdamda həyata keçirdiklərinin yanında "humanist" göründüyünü vurğulayıb. Çünki Palmiranın müəyyən hissəsi qalsa da Ağdam şəhəri tamamı ilə yerlə-yeksan edilib. Şura sədri Ağdamın 2008-ci ildə "Lonely Planet" jurnalında "Qafqaz Hiroşiması", 2010-cu ildə isə Əl-Cəzirə televiziyasının internet saytında "ruhlar şəhəri" adlandırıldığını qeyd edib.

28 aprel 2016-cı ildə Şuranın 2016-cı ilin birinci rübünün yekunlarına dair müşavirəsi keçirilib. Şura sədri Azay Quliyev iclası açaraq Katibliyin müxtəlif istiqamətlər üzrə fəaliyyəti və qarşıda dayanan vəzifələr haqqında tövsiyyələrini çatdırıb. Şura Katibliyinin icraçı direktoru qurumun ötən müddət ərzində görülən işləri haqda məruzə ilə çıxış edib. F.Qurbanov Şuranın Əsasnaməsinə və QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Konsepsiyasına uyğun olaraq 2016-cı ilin birinci rübündə QHT-lərə təşkilati-texniki, metodik, məlumat, maliyyə və konsultativ dəstəyin davam etdirildiyini qeyd edərək paytaxtda və regionlarda təşkil edilən təlim və məlumatlandırma sessiyaları haqqında ətraflı məlumat verib. Müşavirədə beynəlxalq əlaqələr, analitik təhlil və ekspertiza, layihələrin icrasına nəzarət və proqram, sənədləşmə, qəbul və kargüzarlıq məsələləri, mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr bölmələrinin rəhbərlərinin, baş mühasibin və digər Katiblik əməkdaşlarının məruzələri dinlənilib. İclasda ötən dövr ərzində əmək fəaliyyətinin yerinə yetirilməsində fərqlənən Katiblik əməkdaşlarının təşəkkürnamə ilə təltif edildiyi bildirilib.

05 may 2016-cı ildə Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 93-cü ildönümü münasibəti ilə Şuranın təşkil etdiyi "QHT-lər arasında atıcılıq çempionatı"nın qaliblərinin mükafatlandırılması mərasimi keçirilib. Çempionatda QHT-lərin Azəri Yurdu gənclərin İctimai Birliyi, Bakı Gənclər Klubu, Sağlam Düşüncə gənclər İctimai Birliyi, İstedadlı Əlillər İctimai Birliyi, Konstitusiyaya Araşdırmalar Fondu və Binəqədi rayonunun İcra hakimiyyəti, Bələdiyyə, Gənclər, YAP və Veteranlar komandaları iştirak edib. Başlanğıc, yarımfinal, final olmaqla 3 mərhələ üzrə keçirilən yarışda I yeri Veteranlar, II yeri YAP, III yeri isə İstedadlı Əlillər İctimai Birliyi komandası qazanıb. Çempionat qaliblərinin mükafatlandırılması mərasimində Şura sədri Azay Quliyev və Binəqədi rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Xaləddin İsgəndərov iştirak edib. Mərasimdə çıxış edən Azay Quliyev və Xaləddin İsgəndərov bu cür çempionatların keçirilməsinin vətəndaşların, xüsusi ilə gənclərin vətənpərvərlik hisslərinin güclənməsində, hərbi hazırlıq səviyyəsinin artırılmasındakı rolunun əhəmiyyətini vurğulayıblar. Mükafatlandırma mərasimindən sonra "Heydər Əliyev və Azərbaycan gəncliyi" mövzusunda gənclərlə görüş keçirilib. Şura sədri Azay Quliyev müasir Azərbaycan dövlətinin memarı olan ümummilli lider Heydər Əliyevin dövlətçiliyimizin əsaslarını möhkəm özüllər üzərində qurduğunu və bu gün

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə uğurla inkişaf etdirildiyini deyib. Şura sədri ölkəmizdə vətəndaş cəmiyyəti quruculuğunun bilavasitə Ulu Öndər Heydər Əliyevin adı ilə bağlı olduğunu vurğulayaraq gənclərin daima bu irsə böyük ehtiram və sədaqətlə yanaşdığını qeyd edib. Şura sədri Ulu Öndərin gənclərə göstərdiyi yüksək diqqəti və qayğısı ilə bağlı şahidi olduğu hadisələr haqqında xatirələrini də gənclərlə bölüşüb.

14 iyul 2016-cı ildə Şura Katibliyinin 2016-cı ilin ikinci rübündəki fəaliyyətinin yekunlarına dair müşavirə keçirilib. Şura sədri cənab Azay Quliyev iclası açaraq Katibliyin müxtəlif istiqamətlər üzrə fəaliyyəti və qarşıda dayanan vəzifələr haqqında fikirlərini bildirib. Şura Katibliyinin icraçı direktoru Katibliyin 2016-cı ilin ikinci rübündəki fəaliyyəti haqda məruzə ilə çıxış edib. İcraçı direktor cari ilin birinci və ikinci qrant müsabiqəsindən sonra Apelyasiya Komissiyasına müraciət edən QHT-lər, komissiyanın iclasının gedişi haqqında da məlumat verib. Bildirilib ki, qarşılıqlı anlaşma və diskussiya şəraitində keçən müzakirələrdə komissiyaya təqdim olunmuş hər bir layihə yenidən nəzərdən keçirilərək onların hazırlanmasında yol verilmiş nöqsanlar QHT rəhbərlərinin nəzərinə çatdırılıb. İcraçı direktor 2016-cı ilin ikinci rübündə keçirilən tədbirlər haqqında da danışıb. Müşavirədə Şuranın baş mühasibinin, beynəlxalq əlaqələr, analitik təhlil və ekspertiza, layihələrin icrasına nəzarət və proqram, mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr bölmələrinin rəhbərlərinin və digər Katiblik əməkdaşlarının məruzələri dinlənilib. Şura sədri 2016-cı ilin birinci və ikinci qrant müsabiqələrinin nəticələri, habelə digər dövlət qurumları ilə elektron xidmət fəaliyyətinin uzlaşdırılması, Şuranın beynəlxalq əlaqələr, analitik təhlil və ekspertiza, mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr, layihələrin icrasına nəzarət və proqram bölmələrinin fəaliyyəti və digər məsələlər haqqında fikirlərini bildirmiş, bu bölmələrin işinin intensivliyinin və səmərəliliyinin artırılması istiqamətində konkret tapşırıqlar verib.

22 iyul 2016-cı ildə Şuranın ofisində video materialların və elektron resursların ekspertizası üzrə Komissiyası üzvlərinin QHT-lərlə görüşü keçirilib. Görüşdə çıxış edən Şura Katibliyinin icraçı direktoru Şuranın 2016-cı il birinci və ikinci qrant müsabiqələrində qalib olan QHT-lərin həyata keçirdikləri layihələr çərçivəsində hazırlanan videomateriallarla bağlı Şuranın əsas tələblərindən və yol verilən qüsurlardan danışıb. İcraçı direktor QHT-lərin çəkəcəyi video çarx, film və digər bu kimi materialların yalnız peşəkar meyarlar əsasında hazırlanmasının zəruri olduğunu qeyd edib. Görüşdə Komissiyaya daxil olan videomateriallara baxış keçirilib. Komissiya üzvləri, QHT rəhbərləri və ekspertlər Şuraya təqdim olunan videomateriallarla bağlı rəy və təkliflərini bildirdilər. Toplantıda QHT-lərin həyata keçirdikləri layihələr çərçivəsində hazırladıkları videomateriallarla bağlı Komissiyanın tövsiyələri çatdırılıb.

27 iyul 2016-cı ildə Şuranın konfrans zalında "Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritəsinin başlıca istiqamətləri"nin ictimai müzakirəsi keçirilib. Tədbiri giriş sözü ilə açan Şura Katibliyinin icraçı direktoru milli iqtisadiyyatın strateji yol xəritəsinin müasir inkişafın tələblərinə uyğun şəkildə hazırlanmasının əhəmiyyətini vurğulayıb. İcraçı direktor Azərbaycanda iqtisadiyyatın inkişafı üçün həyata keçirilən dövlət tədbirlərinin effektivliyindən danışıaraq ölkə QHT-lərinin də bu prosesdə fəal iştirakının vacib olduğunu bildirib. İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin İcraçı direktoru Vüsal Qasımlı qeyd edib ki, "Milli iqtisadiyyatın strateji yol xəritəsi" çərçivəsində dünya miqyasında kapital, istedad və bazarlar uğrunda mübarizədə Azərbaycanın uğurla mövqə qazanması üçün imkanlar müəyyənləşdirilib. V.Qasımlı Mərkəzin yaradıldığı gündən indiyədək gördüyü işlər haqqında QHT təmsilçilərinə məlumat verib. Toplantıda Sahibkarlığa və Bazar İqtisadiyyatının İnkişafına Yardım

Fondunun rəhbəri Sabit Bağirov, Konstitusiya Araşdırmalar Fondunun prezidenti Əliməmməd Nuriyev və “Ekonomiks” Beynəlxalq İqtisadi Araşdırmalar İctimai Birliyinin sədri Fikrət Yusifov məruzə ilə çıxış ediblər. Sonra QHT rəhbərlərinin çıxış etdiyi müzakirələrdə “Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritəsinin başlıca istiqamətləri” sənədi ilə bağlı təkliflər səsəndirilib. QHT sədrləri dünya təcrübəsindən çıxış edərək adıçəkilən sənədin hazırlanma prosesində vətəndaş cəmiyyəti institutlarının yaxından iştirakının faydalı olacağını qeyd ediblər.

24 oktyabr 2016-cı ildə Şura Katibliyinin 2016-cı ilin üçüncü rübündəki fəaliyyətinin yekunlarına dair müşavirə keçirilib. Şura sədri, millət vəkili Azay Quliyev iclası açaraq Katibliyin fəaliyyəti və qarşıda dayanan vəzifələr haqqında fikirlərini bildirib. Şura Katibliyinin icraçı direktoru Fərasət Qurbanovun Katibliyin 2016-cı ilin üçüncü rübündəki fəaliyyəti ilə bağlı ətraflı məruzə ilə çıxış edib. F.Qurbanov ötən rüb ərzində Şuranın elektron resurslarının təkmilləşdirilməsi istiqamətində görülən işlərdən danışmış. Şuranın cssn.gov.az, qhtxeber.az və e-qht.az saytları yenidən qurulub. Bu resurslar eyni zamanda elektron xidmət portalına inteqrə olunub. Yaxın vaxtlarda saytların QHT-lər üçün təqdimatının keçirilməsi planlaşdırılır. İcraçı direktor qeyd edib ki, hazırda layihələrin ekspertizası zamanı hər hansı subyektiv yanaşma ehtimallarını tamamilə aradan qaldırmaq üçün qiymətləndirilmə modulları hazırlanır. 2016-cı ilin üçüncü rübü ərzində Şuranın çap və elektron media orqanları – qhtxeber.az saytı və “Vətəndaş cəmiyyəti” jurnalı QHT-lərə informasiya dəstəyini davam etdirib. F.Qurbanov 2016-cı ilin üçüncü rübündə keçirilən tədbirlər haqqında da məlumat verib. Müşavirədə Şuranın baş mühasibinin, beynəlxalq əlaqələr, analitik təhlil və ekspertiza, layihələrin icrasına nəzarət və proqram, mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr bölmələrinin rəhbərlərinin məruzələri dinlənilib. Eyni zamanda müşavirədə QHT-lərin qrant müqavilələrinin müddəalarına əmələmə vəziyyəti, layihələrin səmərəliliyinin artırılması yolları və digər vacib məsələlərə toxunulub. Müşavirədə qərara alınıb ki, noyabr ayında beynəlxalq təşkilatların və QHT-lərin iştirakı ilə növbəti qrant müsabiqəsinin mövzularının geniş müzakirəsi keçirilsin. Şura sədri Azay Quliyev 2016-cı ilin qrant müsabiqələrinin nəticələri, həmçinin digər dövlət qurumları ilə elektron xidmət fəaliyyətinin uzlaşdırılması, Şuranın struktur bölmələrinin işinin intensivliyinin və səmərəliliyinin artırılması istiqamətində konkret tapşırıqlar verib.

07 noyabr 2016-cı ildə Şuranın Təhsil məsələləri üzrə İşçi Qrupu təhsil ekspertlərinin və aidiyyəti QHT rəhbərlərinin iştirakı ilə “Məktəbəqədər təhsil haqqında” qanun layihəsinin ictimai müzakirəsini keçirib. Toplantıda çıxış edən Şura Katibliyinin icraçı direktoru Şuranın Milli Məclislə əməkdaşlığı çərçivəsində ölkənin qanunverici orqanının gündəliyində olan müxtəlif qanunların ictimaiyyət nümayəndələrinin iştirakı ilə müzakirəsini təşkil etdiyini deyib. F. Qurbanov təhsilin bütün cəmiyyətlər üçün ən önəmli məsələ olduğunu və bu cəhətdən müvafiq istiqamət üzrə fəaliyyət göstərən QHT-lərin “Məktəbəqədər təhsil haqqında” qanun layihəsi ilə də bağlı rəy və təkliflərini bildirməsinin vacib olduğunu vurğulayıb. Şuranın Təhsil məsələləri üzrə İşçi Qrupunun rəhbəri, XXI Əsr Təhsil Mərkəzinin sədri Etibar Əliyev və digər QHT təmsilçiləri çıxış edərək qanunun ictimai müzakirəsinin keçirilməsinə görə Şuraya təşəkkürlərini bildirərək bunun cəmiyyətimiz üçün böyük faydasının olacağına inandıqlarını deyiblər. Çıxış edən ekspertlər məktəbəqədər təhsil və tərbiyə müəssisələri ilə bağlı qanun layihəsinin müzakirəsinin təhsil tariximizdə mühüm hadisə olduğunu bildirərək ictimai şüurun bazasını formalaşdıran uşaq baxçalarının gələcək yüksək səviyyəli kadrların hazırlanmasındakı rolundan danışdılar. QHT rəhbərləri məktəbəqədər müəssisələrin

uşaqların ətraf mühitlə tanış edilməsi, insanlara sevgi hissini oyadılması, dünyagörüşünün formalaşdırılması və inkişafını həyata keçirilməli olduğunu bildirərək qanun layihəsinin müxtəlif maddələrinə dəyişikliklər edilməsi ilə bağlı təkliflərini səsləndiriblər. Müzakirələr zamanı sözügedən qanun layihəsindəki bəzi müddəaların və terminologiyanın məktəbəqədər təhsilin mahiyyətinə uyğun olmadığı və daha sadə, bütün vətəndaşların asan anlayacağı şəkildə hazırlanmasının vacib olduğu qeyd edilib. Toplantıda həmçinin qeyd olunub ki, məktəbəqədər təhsil və tərbiyə müəssisələrində ana dilimizin təbliğinə xüsusi diqqət ayrılmalıdır. F. Qurbanov irəli sürülən rəy və təkliflərin İşçi Qrup tərəfindən Milli Məclisin müvafiq komitəsinə çatdırılacağını deyib.

16 noyabr 2016-cı ildə Şura Açıq Hökumətin Təşviqinə dair Hökumət-Vətəndaş Cəmiyyəti Dialoqu Platformasının təqdimatı və Azərbaycanın Açıq Hökumət Tərəfdaşlığı (AHT) Beynəlxalq Təşəbbüsündə iştirakı ilə bağlı məlumatlandırma məqsədilə regionlarda tədbirlər keçirib. Lənkəran, Sabirabad və Xaçmaz rayonlarında keçirilən tədbirlərdə yerli dövlət qurumlarının, QHT-lərin təmsilçiləri və digər ictimaiyyət nümayəndələri iştirak edib. Platformanın koordinatoru Əliməmməd Nuriyev “Azərbaycanda Açıq Hökumət Təşəbbüsünün tətbiqi: Açıq Hökumətin Təşviqinə dair Hökumət-Vətəndaş Cəmiyyəti Dialoqu Platforması” mövzusunda məruzə ilə çıxış edərək görülən işlər, vətəndaş cəmiyyətinin bu proseslərdə iştirakı barədə ətraflı məlumat verib. Şura üzvü Ə. Nuriyev çıxışında 31 QHT-nin və 10 dövlət qurumunun iştirakı ilə yaradılan Açıq Hökumətin Təşviqinə dair Hökumət-Vətəndaş Cəmiyyəti Dialoqu Platformasının missiyası və fəaliyyət istiqamətlərinə də geniş yer ayırıb. Qeyd edib ki, Platformanın yaradılması Açıq Hökumət Tərəfdaşlığı Təşəbbüsündən irəli gələn islahatların həyata keçirilməsinə, bu istiqamətdə mümkün çətinliklərin dəf olunmasına, islahatlara ictimai etimadın artırılmasına əhəmiyyətli şəkildə yardım göstərməyə imkan verəcək. Eyni zamanda Platforma Açıq Hökumət Tərəfdaşlığı təşəbbüsünün ideya və məqsədlərinin geniş auditoriya tərəfindən aydın, düzgün qavranılması, daha səmərəli nəticələrə nail olunması üçün vacib əlverişli mühitin yaradılmasına köməklik göstərəcək. Ə. Nuriyev həmçinin çıxışında “Açıq Hökumətin təşviqinə dair 2012-2015-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı”nın həyata keçirilməsinin nəticələri, AR Prezidentinin 27 aprel 2016-cı il tarixli sərəncamı ilə təsdiqlənən növbəti, “Açıq hökumətin təşviqinə dair 2016-2018-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı”nda nəzərdə tutulan tədbirlərdən də söz açıb. Platformanın koordinatoru qeyd edib ki, vətəndaşların Azərbaycanda Açıq Hökumətin təşviqi ilə bağlı həyata keçirilən işlərdə fəal iştirakı mühüm əhəmiyyətə malikdir. Çünki bu səylərin hədəfi məhz vətəndaşların qərarların qəbulu prosesinə daha geniş cəlb edilməsi, onların dövlət orqanlarının fəaliyyəti barədə daha asan məlumat əldə edə bilməsi, hesabatlılıq və şəffaflığın daha yüksək səviyyədə təmin olunmasıdır. Toplantılarda iştirakçıların sosial, iqtisadi, hüquqi mövzulara aid sualları da cavablandırılıb. Analoji tədbirlərin Gəncə və Şəmkirdə də keçirilməsi planlaşdırılır.

22 noyabr 2016-cı ildə Şura 2017-ci il qrant müsabiqəsinin mövzularının müəyyən edilməsi məqsədi ilə QHT-lərin rəy və təkliflərini öyrənmək üçün ictimai müzakirə keçirib. Toplantıda ilk olaraq Şuranın yeni hazırladığı layihələrin elektron qəbulu proqram təminatı təqdim edilib. QHT nümayəndələrinin adıçəkilən proqramdan istifadənin texniki detalları ilə bağlı sualları cavablandırılıb. Şura Katibliyinin icraçı direktoru bildirib ki, təmsil etdiyi qurum QHT-lərə dövlət dəstəyi Konsepsiyasına uyğun olaraq hər il qrant müsabiqələrinin mövzularını təkmilləşdirir, ölkə gündəmindəki prioritet məsələləri və təşkilatların müxtəlif sahələr üzrə fəaliyyətini diqqətdə saxlayaraq yeni mövzular təqdim edir. İcraçı direktor Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, ailə, qadın və

uşaq məsələləri, insan alveri, qaçqın və məcburi köçkünlərin iqtisadi, sosial sahədə olan məsələlər, narkomaniya və bu kimi digər zərərli v rdiřl r  qarşı maarifləndirmə iřinin təşkili, hüquq mədəniyyətinin gücləndirilməsi, insan hüquq və azadlıqlarının m daf si, demokratiya v  digər mövzuların hər zaman řuranın diqqətində olduđunu deyib. O, hansı istiqamət üzrə təqdim olunmasından asılı olmayaraq bütün layihələrin ictimai aktualıđı ile seçilməsinin, müasir d vr n  ađırılırları ile s sl řm sinin və innovativ olmasının vacibliyini vurđulayıb. İcraçı direktor QHT-ləri xüsusi ile beynəlxalq al min əsas subyekti olan dövlətlərin v t ndař cəmiyyəti institutları ile  m kdařlıq əlaqələrini inkiřaf etdirməyə dəvət edib. QHT rəhbərləri  ıxılıř edərək řuranın 2017-ci il qrant müsabiqəsi ile bađlı təkliflərini bildiriblər.

28 noyabr 2016-cı ildə Zaqatala ř h rində, Heydər Əliyev Mərkəzində "Multikultural dəyərlərin inkiřafında QHT-lərin rolu və onların üzərinə d ř n vəzifələr" mövzusunda konfrans keçirib. T bird  rayon icra hakimiyyətinin ictimai-siyasi və humanitar ř b sinin müdir müavini, Heydər  liyev mərkəzinin direktoru, Zaqatala rayon G ncml r İdman İdarəsinin rəisi, bələdiyyə s dr ri, rayon Ađsaqqallar řurasının sədri, "Zaqatala" qəzetinin redaktoru, Qarabađ müharibəsi veteranları, müxtəlif sahələr üzrə həmkarlar ittifaqının s dr ri v  təhsil müəssisələrinin direktorları iřtirak edib. Konfransda iřtirak edən ictimaiyyət nümayəndələri  ıxılıřlarında v t ndařlarımızın ictimai ř urunda multikultural ideyaların mühüm yer tutduđunu v  həyat tərzinə  evrildiyni, multikultural dəyərlərə sadiqliyi ile dünyaya nümunə olan ölkəmizdə dövlətimizin multikultural münasibətlərin inkiřafı yönündə atdıđı addımların davamlı xarakter dařıdıđını vurđulayıblar.

Beynəlxalq  laq l r

• G r řl r

Ötən illərdə olduđu kimi, 2016-cı ildə də řura beynəlxalq təşkilatlarla  m kdařlıđa böyük  n m vermiř və bu məqsədlə řura sədri cənab Azay Quliyevin bir sıra beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri ile g r řl ri keçirilmiiřdir.

02 fevral 2016-cı ildə řurada Avropa İttifaqının (Aİ)  lk mizd ki səfiri xanım Malena Mard;

11 fevral 2016-cı ildə řurada İsveç Krallıđının Azərbaycan, Tacikistan, Türkmenistan v  Özbəkistandakı səfiri xanım İnqrid Tersman;

06 aprel 2016-cı ildə İsrail KİV-lərinin t msil il rindən ibarət nümayəndə heyəti;

07 aprel 2016-cı ildə Fransa Respublikasının ölkəmizdəki səfiri xanım Oreliya Buřez;

01 iyul 2016-cı ildə Avropalı jurnalistlər: Roberto Bonciorni, xanım Patrisiya Lalond, xanım Seda Serdar, řuranın dəstəyi ile layihə həyata keçirən "Glocal Communications" təşkilatının rəhbəri Demir Murat Seyrek;

08 iyul 2016-cı ildə Mineral Ehtiyatların Hasilatı ile M řđul olan Sənaye Sahələrində ř ffaflıq T ř bb s n n nümayəndələri;

12 iyul 2016-cı ildə Konrad Adenauer Fondunun nümayəndəsi cənab Tomas řrapel, Almaniya Federativ Respublikasının ölkəmizdəki s firliynin müvəqqəti iřl r vəkili cənab Volker Berreshaym;

15 iyul 2016-cı ildə ABř s firliynin müvəqqəti iřl r vəkili cənab Derek Hoqan;

08 avqust 2016-cı ildə T rkiyenin ölkəmizdəki keçmiř səfiri cənab Alper  ořqun;

05 sentyabr 2016-cı ildə Azərbaycan Respublikasında BMT-nin Rezident Əlaqələndiricisi cənab Qulam İsaqzai;

06 sentyabr 2016-cı ildə Almaniyanın Azərbaycandakı səfiri cənab Mixael Kindsqrabı;

14 sentyabr 2016-cı ildə BMT-nin İnsan hüquqları müdafiəçilərinin vəziyyəti üzrə xüsusi məruzəçisi cənab Mişel Forst;

15 sentyabr 2016-cı ildə "Yehova Şahidləri" dini icmanın nümayəndələri;

24 noyabr 2016-cı ildə Avropa İttifaqı Avropa Komissiyasının Beynəlxalq Əməkdaşlıq şöbəsinin məsul əməkdaşı Yari Haapala, Komissiyanın siyasi işlər üzrə məsul şəxsi xanım Sinziana-Elena Poiana, Vətəndaş cəmiyyəti və yerli özünüidare orqanları bölməsinin proqram köməkçisi cənab Paolo Barabesi və Al-nin Azərbaycan nümayəndəliyinin əməkdaşlıq şöbəsinin məsul əməkdaşı Aleksandra Nerisanu Şurada qəbul edilmişdir.

Keçirilən bütün görüşlərə qonaqlara Şuranın fəaliyyəti, ölkəmizdə vətəndaş cəmiyyəti təşkilatlarına verilən dövlət dəstəyi və ikitərəfli əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edilmişdir.

Səfərlər

11 fevral 2016-cı ildə Belçikanın Brüssel şəhərində Şuranın dəstəyi ilə Belçikanın "Qafqazın Qovuşma Nöqtəsi" təşkilatı tərəfindən hazırlanmış "Ağdam. 5 fraqment" filminin təqdimatında Şura katibliyinin baş məsləhətçisi Mustafa Qurbanlı iştirak edib.

18-19 may 2016-cı ildə Gürcüstanda, 8-9 iyunda isə Ukraynada Avropa Şurası və Avropa İttifaqı tərəfindən Şərq Tərəfdaşlığı ölkələrində həyata keçirilən "Proqramlar üzrə Əməkdaşlıq Çərçivəsi"nin "Vətəndaş cəmiyyətinin qərar vermə proseslərində iştirakı" adlı regional layihəsi çərçivəsində təşkil olunan regional konfranslarda Şura Katibliyinin baş məsləhətçisi Mustafa Qurbanlı iştirak edib.

19-24 sentyabr 2016-cı ildə Şura sədri Azay Quliyevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin İspaniyaya səfəri olmuşdur. Səfər Azərbaycan Hökuməti və ABŞ Beynəlxalq İnkişaf Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə Şərq-Qərb İdarəetmə İnstitutunun həyata keçirdiyi Azərbaycanda Sosial-İqtisadi İnkişaf Fəaliyyəti (SEDA) layihəsi çərçivəsində həyata keçirilib. Səfərin məqsədi İspaniyanın vətəndaş cəmiyyəti institutları və dövlət qurumları ilə ictimai iştirakçılıq, şəffaflıq və korrupsiyaya qarşı mübarizə sahələrində təcrübə mübadiləsi aparmaqdan ibarət olmuşdur. Səfər çərçivəsində nümayəndə heyəti Madrid şəhərinin meri xanım Manuela Karmena, Madrid şəhərinin İdarə Heyətinin üzvü, ictimai iştirakçılıq, şəffaflıq və açıq hökumət üzrə müşavir Pablo Soto Bravo, Madrid şəhərinin İdarə Heyətinin rəhbəri Luis Kobosla, İspaniya Parlamentində aparıcı siyasi partiya nümayəndələri, Valensiya bölgəsinin vitse-prezidenti xanım Monika Oltre, Barselona şəhərinin Ticarət Palatasının Beynəlxalq Departamentinin rəhbəri xanım Elizabet Koll-Vinsentlə və İspaniyanın müxtəlif şəhərlərində aparıcı vətəndaş cəmiyyəti institutlarının nümayəndələri ilə görüşlər keçirib. Keçirilən görüşlərdə Şura sədri Azay Quliyev 2014-cü ilin yanvarda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən imzalanan "İctimai iştirakçılıq haqqında" qanun barədə danışaraq mərkəzi icra hakimiyyəti, rayon və şəhər icra hakimiyyəti orqanları və yerli özünüidarəetmə qurumları yanında yaradılan İctimai Şuraların fəaliyyəti, ölkəmizdə həyata keçirilən "Açıq Hökumət" təşəbbüsü, eləcə də şəffaflığın artırılması və korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsinə əldə edilən nəticələr, ASAN Xidmət Mərkəzlərinin fəaliyyəti və ölkəmizdə vətəndaş cəmiyyəti institutlarının inkişafı istiqamətində görülən işlər barədə ətraflı məlumat verdi.

Şuranın dəstəyi ilə yerli QHT-lərin beynəlxalq tədbirlərdə iştirak məqsədilə etdiyi səfərlər

1. Vətəndaşların Əmək Hüquqlarını Müdafiə Liqasının sədri Sahib Məmmədov 21-28 fevral 2016-cı il tarixdə Perunun Lima şəhərində keçirilən Mədən Sənayesində Şəffafliq Təşəbbüsü 7-ci Beynəlxalq Qlobal Konfransda iştirak edib.
2. Qarabağ Azadlıq Təşkilatının sədri Akif Nağı 19-26 fevral 2016-cı il tarixdə Türkiyənin İstanbul, Ankara, İzmir, İzmit, Sakariya şəhərlərində keçirilən "İşğala, Terrora və Əsassız İddialara qarşı Beynəlxalq Forum"unun beynəlxalq konfransında iştirak edib.
3. "Qadın və Müasir Dünya" Sosial Xeyriyyə Mərkəzi İctimai Birliyinin sədri Südabə Şirəliyeva 14-18 mart 2016-cı il tarixdə ABŞ-ın Nyu York şəhərində keçirilən "BMT-nin Qadın Statusu Komissiyasında illik konfransı"nda iştirak edib.
4. "Mədəni İnkişaf Mərkəzi" İctimai Birliyinin sədri Gəray Əlibəyov 14-16 mart 2016-cı ildə ABŞ-ın Nyu York şəhərində "Azərbaycan Nyu-York Assosiasiyası" ilə birlikdə Nyu-York şəhərində Novruz bayramına həsr olunmuş tədbirdə iştirak edib.
5. "İqtisadi Resursların Öyrənilməsi" İctimai Birliyinin sədri Ruslan Atakişiyev 03-07 may 2016-cı il tarixdə Çexiyanın Praqa şəhərində keçirilən "BMT-nin Qlobal Sazişinin Avropa Yerli Şəbəkələrinin regional toplantısı"nda iştirak edib.
6. "Orta Asiya və Güney Qafqaz Azadlığı Şəbəkəsi" İctimai Birliyinin sədri Azər Həsərət 02-04 may 2016-cı il tarixdə Finlandiyanın Helsinki şəhərində keçirilən "İnformasiyaya giriş və təməl hüquqlar: bu, sizin haqqınızdır!" adlı konfransda iştirak edib.
7. Azərbaycan Futuroloqlar Cəmiyyətinin sədri Reyhan Hüseynova 13-16 aprel 2016-cı il tarixdə Avstriyanın Vyana şəhərində keçirilən "SHDM I: Policies and strategies to further promote tolerance and non-discrimination" adlı konfransda iştirak edib.
8. "Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqı" İctimai Birliyinin sədri Müşviq Ələsgərli 24-27 aprel 2016-cı il tarixdə Bosniya və Herseqovinanın Sarayevo şəhərində keçirilən Avropa Jurnalistlər Federasiyasının illik toplantısında iştirak edib.
9. "Azərbaycan Jurnalistlər Şəbəkəsi" İctimai Birliyinin sədri Ayaz Mirzəyev 01-05 may 2016-cı il Finlandiyanın Helsinki şəhərində keçirilən "İnformasiyaya giriş və təməl hüquqlar: bu, sizin haqqınızdır!" adlı konfransda iştirak edib.
10. "İctimaiyyətlə Əlaqələrin İnkişafına Kömək" İctimai Birliyinin sədri Şəlalə Həsənova 15-17 may 2016-cı il tarixdə Latviyanın Riqa şəhərində keçirilən "Post-kommunist ölkələrində Xolokost muzeyləri və abidələri: Avropada tolerantlığın müasir problemləri" adlı elmi konfransda iştirak edib.
11. "Aydınlar Ocağı Humanitar" İctimai Birliyinin sədri Vüqar Qədirov 17-25 may 2016-cı il tarixdə Türkiyənin İstanbul şəhərində keçirilən Aydınlar Ocaqları Şurasının 43-cü Qurultayında iştirak edib.
12. "Tərxis Olunmuş Hərbçilərin Gəncləri Maarifləndirmə" İctimai Birliyinin sədri Emin Həsənli 17-25 may 2016-cı il tarixdə Türkiyənin İstanbul şəhərində keçirilən Aydınlar Ocaqları Şurasının 43-cü Qurultayında iştirak edib.
13. "Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqı" İctimai Birliyinin sədri Müşviq Ələsgərli 06-10 iyun 2016-cı il tarixdə Fransanın Angers şəhərində keçirilən "Qlobal media məkanında söz və ifadə azadlığının durumunun, həmçinin mediada yeni çağırışların müzakirəsi" tədbirində iştirak edib.
14. Azərbaycan Əfqanıstan Veteranları İctimai Birliyinin sədri Məhəmməd Vəliyev 13-16 iyun 2016-cı il tarixdə Rusiyanın Moskva şəhərində keçirilən "Döyüş Qardaşlığı" İctimai Veteran Təşkilatının V Qurultayında iştirak edib.

15. Vətəndaşların Əmək Hüquqlarını Müdafiə Liqasının sədri Sahib Məmmədov 10 sentyabr 2016-cı ildə Polşanın Varşava şəhərində və 30 noyabr 2016-cı ildə İsveçrənin Cenevrə şəhərində keçirilən "ATƏT DTİHB illik İnsan meyarı üzrə Konfrans və BMT İnsan Hüquqları Komitəsinin 118-ci sessiyası" konfransında iştirak edib.
16. "Azərbaycan Jurnalistlər Şəbəkəsi" İctimai Birliyinin sədri Ayaz Mirzəyev 15-20 sentyabr 2016-cı il Fransanın Strasburq şəhərində keçirilən "İnternet azadlığı: Avropadakı demokratik təhlükəsizliyin daimi faktoru" adlı beynəlxalq konfransda iştirak edib.
17. "Gənclər Azad Sahibkarlıq Fəaliyyətində" İctimai Birliyinin sədri Kəmalə Məmmədli 25 sentyabr - 6 oktyabr 2016 il tarixlərində Kanadanın Toronto şəhərində keçirilən "Enactus Dünya Kuboku 2016" adlı tədbirdə iştirak edib.
18. "Orta Asiya və Güney Qafqaz Azadlığı Şəbəkəsi" İctimai Birliyinin sədri Azər Həsərət 18-23 sentyabr 2016-cı il tarixdə Polşanın Varşava şəhərində keçirilən ATƏT-in Demokratik Təsisatlar və İnsan Haqları Bürosunun təşkil etdiyi tədbirdə iştirak edib.
19. "Hemofiliyalı Xəstələr" İctimai Birliyinin sədri Gülnarə Hüseynova 06-09 oktyabr 2016-cı il tarixdə Norveçin Stavanger şəhərində keçirilən "Avropa hemofiliyalı XXIX konsorsiumu" konfransında iştirak edib.
20. Avropa Hüquqşünas Tələbələr-Bakı İctimai Birliyinin sədri Məhəmməd İsmayılov 16-23 oktyabr 2016-cı il tarixdə Portuqaliyanın Porto şəhərində keçirilən "Porto Beynəlxalq Şura toplantısı"nda iştirak edib.
21. "Maarifçi Qadınlar" İctimai Birliyinin sədri Şərqiyyə Məmmədova 11-17 oktyabr 2016-cı il tarixdə Türkiyənin İstanbul şəhərində fəaliyyət göstərən qeyri-rəsmi Azərbaycan məktəbinin şagirdlərinə tədris ləvazimatları, dərsliklər, metodiki vəsaitlər və tədris proqramlarını çatdırmış, həmçinin həmin məktəbdə təşkil olunan tədbirdə iştirak edib.
22. Beynəlxalq Avrasiya Mətbuat Fondunun sədri Umud Mirzəyev 29 sentyabr - 3 oktyabr 2016-cı il tarixində Almaniyanın Berlin şəhərində "Beynəlxalq Sülh Bürosunun Dünya Konqresində" iştirak edib.
23. "Orta Asiya və Güney Qafqaz Azadlığı Şəbəkəsi" İctimai Birliyinin sədri Azər Həsərət 26-29 oktyabr 2016-cı il tarixdə Avstriyanın Vyana şəhərində keçirilən "İfade və media azadlığı-silahlı münaqişələr də daxil olmaqla münaqişə durumlarında jurnalistika və jurnalistlərin hüquqlarının qorunması" adlı tədbirdə iştirak edib.
24. Azərbaycan Tələbə Gənclər Təşkilatları İttifaqının sədri Şahin İsmayılov 19-23 oktyabr 2016-cı il tarixdə Türkiyənin İstanbul şəhərində keçirilən "Ekstremizmin yayılmasının qarşısının alınmasında gənclərin rolu" adlı konfransda iştirak edib.
25. İqtisadi və Sosial İnkişaf Mərkəzinin nümayəndəsi Əhməd Əlili 08-12 noyabr 2016-cı il tarixdə Çinin Şanxay şəhərində keçirilən "Şanxay Qlobal Beyin Mərkəzləri Forumunda" iştirak edib.
26. "İntellekt" elmi-texniki inkişafa dəstək İctimai Birliyinin sədri Yasin Kərimov 16-21 noyabr 2016-cı il tarixdə Rusiyanın Moskva şəhərində keçirilən "VI Ümumrusiya simpoziumu"nda iştirak edib.
27. "Sağlam İnkişaf və Maarifləndirmə" İctimai Birliyinin sədri Anar Xəlilov 27-30 noyabr 2016-cı il tarixində Belçikanın Brüssel şəhərində keçirilən Şərq Tərəfdaşlığı konfransında "Xocalı-25" sərgisinin təşkili məqsədilə iştirak edib.
28. "Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqı" İctimai Birliyinin sədri Müşviq Ələsgərli 28-30 noyabr 2016-cı il tarixdə Türkiyənin İstanbul şəhərində keçirilən Avropa Jurnalistlər Federasiyasının təşkilatçılığı ilə İstanbulda keçiriləcək konfransda iştirak edib.

29. "Azərbaycan Jurnalistlər Şəbəkəsi" İctimai Birliyinin sədri Ayaz Mirzəyev 06-11 dekabr 2016-cı il Almanyanın Hamburq şəhərində keçirilən ATƏT-in Xarici İşlər Nazirləri Şurasının iclasında iştirak edib.
30. "Konstitusiya" Araşdırmalar Fondunun sədri Əliməmməd Nuriyev və Avrasiya Əməkdaşlıq Fondunun sədri Nailə Həşimova 06-12 dekabr 2016-cı il tarixdə Fransanın Paris şəhərində "Açıq Hökumət Tərəfdaşlığının Qlobal Zirvə görüşü"ndə iştirak edib.
31. "Aydınlar Ocağı Humanitar" İctimai Birliyinin sədri Vüqar Qədirov 15-22 dekabr 2016-cı il tarixdə Türkiyənin İstanbul şəhərində keçirilən Rusiya-Avropa-Türkiyə münasibətlərinə həsr olunan tədbirdə iştirak edib.

Şuranın maliyyə yardımı ilə xarici QHT-lərin həyata keçirdiyi layihələr çərçivəsində görülən işlər

Belçikanın "Avropa naminə dialoq" təşkilatının Şuranın dəstəyi ilə həyata keçirdiyi "Azərbaycan diqqət mərkəzində: Avropa mətbuatında Azərbaycan haqqında məlumatlılığın artırılması" layihəsi çərçivəsində 28-31 yanvar 2016-cı il tarixdə iki Avropalı jurnalistin Bakıya səfəri təşkil olunmuşdur. Səfər zamanı Belçikanın "European Jewish Press" xəbər portalının jurnalisti cənab Yossi Lempkoviç və azad jurnalist kimi fəaliyyət göstərən cənab Martin Banks Xarici İşlər Nazirliyi, Strateji Araşdırmalar Mərkəzi, Dağlıq Qarabağ icması, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsində görüşlər keçirib. Qonaqlar həmçinin Şura sədri, millət vəkili Azay Quliyev, Milli Məclisin vitse-spikeri, millət vəkili Bahar Muradova ilə də görüşüblər. Qeyd olunan səfərin nəticəsi olaraq, Avropa mətbuatında ölkəmiz haqqında bir neçə məqalə yayımlanmışdır. Yazılar Azərbaycan-Avropa İttifaqı münasibətləri, Azərbaycanda dini tolerantlıq, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə həsr olunub. Məlumatlarla aşağıdakı linklərdə tanış olmaq olar:

<http://www.europeanbusinessreview.eu/page.asp?pid=1447>

<http://www.defensenews.com/story/defense/international/europe/2016/02/03/azerbaijan-warns-potential-action-against-armenia/79661416/>

http://ejpress.org/index.php?option=com_content&view=article&id=55145&catid=19

http://ejpress.org/index.php?option=com_content&view=article&id=55166&catid=19

<http://www.europeanbusinessreview.eu/page.asp?pid=1381>

Belçikanın "Avropa Siyasət Mərkəzi" təşkilatının həyata keçirdiyi "Azərbaycan və Avropa İttifaqı: İmkanlar və vəzifələr" layihəsi çərçivəsində 08 fevral 2016-cı ildə Brüssel şəhərində Avropanın nüfuzlu beyin mərkəzlərindən olan "Avropa Siyasət Mərkəzi"ndə (European Policy Centre – EPC) "Azərbaycan – Avropa İttifaqı münasibətləri: Çağırışlar və imkanlar" adlı müzakirələr keçirilib. Tədbirin panel müzakirələrində Avropa Xarici Siyasət Xidmətinin Şərq Tərəfdaşlığı ölkələri ilə ikitərəfli əlaqələr departamentinin rəhbəri Dirk Şubel, Mərkəzi Asiya-Qafqaz İnstitutu və İpək Yolu təhsil proqramının direktoru, ABŞ-ın Con Hopkins Universitetinin professoru Svante Kornel, Xəzər Universitetinin Siyasi Elmlər və Beynəlxalq əlaqələr kafedrasının müdiri Muxtar Hacıadə və "The Caucasus Interface" konsaltinq şirkətinin direktoru Mişel İvor iştirak edib.

Belçikanın "Qafqazın Qovuşma Nöqtəsi" təşkilatının çəkdiyi "Ağdam: 5 epizod" filminin 11 fevral 2016-cı ildə Brüssel şəhərində təqdimat mərasimi keçirilib. Brüsselin nüfuzlu mədəniyyət tədbirlərinin keçirildiyi "Bozar" İncəsənət Mərkəzində baş tutan

təqdimat mərasiminə Azərbaycanın Belçika Krallığındakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Fuad İsgəndərov, Belçika-Azərbaycan Dostluq Cəmiyyətinin sədri Ayhan Dəmirçi, Brüsseldə akkreditə olunmuş diplomatik korpusun rəhbərləri, QHT nümayəndələri, media orqanlarının təmsilçiləri iştirak edib.

Belçikanın “Beynəlxalq Sərhədsiz İnsan Haqları Təşkilatı və İnsan Hüquqları üzrə Sərhədsiz Hüquqşünaslar Şəbəkəsi” təşkilatının həyata keçirdiyi “Qarabağ atları və Şəki regionu haqda TV5MONDE kanalında sənədli filmin yayımlanması” layihəsi çərçivəsində 17-23 aprel 2016-cı ildə Fransanın “TV5MONDE” kanalının çəkiliş qrupunun Bakı və Şəki şəhərlərinə səfəri təşkil edilmişdir. Səfər zamanı hazırlanacaq film üçün Qarabağ atları və Şəki şəhəri haqqında kadrlar lentə alınıb. 26 dəqiqəlik olan bu film (<https://vimeo.com/195949553>.) TV5MONDE kanalında yayımlanan “Escapade” verilişi zamanı ildə 8 dəfə nümayiş olunacaq. Qeyd olunmalıdır ki, TV5MONDE kanalı 220 ölkədə yayımlanır və həftəlik 55 milyon nəfər auditoriyaya malikdir.

ABŞ-ın “J-Connect” təşkilatının həyata keçirdiyi “Xocalı - parçalanmış ürəklər/dağıdılmış şəhər” layihəsi çərçivəsində Xocalı soyqırımı haqqında filmin hazırlanması üçün “J-Connect” təşkilatının çəkiliş heyəti 22-30 may 2016-cı ildə Bakı şəhəri və Goranboy rayonuna səfər etmişlər. Səfər zamanı məcburi köçkünlər, eləcə də, ölkəmizin ictimai-siyasi xadimlərindən müsahibələr alınmışdır.

Böyük Britaniyanın “No Collective” təşkilatının həyata keçirdiyi “Odlar Yurdu (Böyük Britaniyada Azərbaycan haqqında xəbər portalının yaradılması)” layihəsi çərçivəsində “In Azerbaijan” (<http://inazerbaijan.co.uk/>) internet portalı hazırlanaraq istifadəyə verilib. Portalda Azərbaycanın tarixi, mədəniyyəti, siyasi və sosial həyatı, turizm potensialı haqqında ətraflı məlumat yer alıb. Portalda həmçinin Azərbaycan və Böyük Britaniya gənclərinin yazışdığı interaktiv bloq və müvafiq tədris materialları yer ayrılıb. Portalda xəbərlər mütəmadi şəkildə yenilənəcək. 18 noyabr 2016-cı ildə isə informasiya portalının təqdimat mərasimi keçirilib. Azərbaycanın Böyük Britaniyadakı səfirliyində keçirilən təqdimat mərasimində səfirliyin əməkdaşları, yerli gənclər təşkilatlarının nümayəndələri və tələbələr iştirak ediblər. Təqdimat mərasimində ölkəmizin Böyük Britaniyadakı səfirliyin 1-ci katibi Polad Məmmədov, “No Collective” təşkilatının rəhbəri Natalie Bays çıxış edib. Təqdimat mərasimindən əvvəl xanım Beys paytaxt London ərazisində yayımlanan “London Live” televiziya kanalının qonağı olub və izləyicilərə portal haqqında ətraflı məlumat verib. Adıçəkilən televiziya kanalını ancaq Böyük Britaniya ərazisində izləmək mümkün olduğu üçün, müsahibənin kiçik hissəsini layihə çərçivəsində hazırlanmış feysbuq səhifəsindən (https://www.facebook.com/pg/InTheLandOfFire/videos/?ref=page_internal) izləmək olar.

ABŞ-ın Cons Hopkins Universiteti nəzdində Pol H. Nitse Qabaqcıl beynəlxalq araşdırmalar fakültəsinin Mərkəzi Asiya-Qafqaz İnstitutunun həyata keçirdiyi “Azərbaycanda dünyəvi idarəetmə və vətəndaş dövlətçiliyinin tarixi, məzmunu və nəticələri” layihəsi çərçivəsində 22 noyabr 2016-cı ildə tədqiqatçılar cənab Svante Kornell, Halil Karaveli və Boris Ayeqanov tərəfindən hazırlanan “Azərbaycanın modeli: dünyəvilik və vətəndaş dövlətçiliyi” adlı tədqiqat işıq üzünü görüb. Tədqiqatda Azərbaycanda dünyəvilik və vətəndaş dövlətçiliyi modelinin uğurla tətbiq olunmasından bəhs olunur. Tədqiqatın tam mətni ilə aşağıdakı internet keçiddə tanış olmaq olar.

[-http://silkroadstudies.org/resources/2016-cornell-karaveli-ajeganov-azerbaijan-formula.pdf](http://silkroadstudies.org/resources/2016-cornell-karaveli-ajeganov-azerbaijan-formula.pdf)

Polşanın “Parnas” təşkilatının Şuranın dəstəyi ilə həyata keçirdiyi “Azərbaycan – Şərqi Avropa cazibəsi” layihəsi çərçivəsində Polşada təhsil alan tələbələr arasında Azərbaycan haqqında inşa müsabiqəsi təşkil edilib. 7 ölkənin tələbələri müsabiqəyə öz yazılarını təqdim edib və çoxsaylı tədqiqatlar arasında 26 iş yekun mərhələyə seçilmişdir. İnşalar arasında 4 ən yaxşı yazı seçilmiş və kitabça şəklində ingilis dilində Polşada dərc olunmuşdur. Kitabçada yer alan inşalarda Azərbaycanın iqtisadiyyatı, mədəniyyəti, ölkəmizin adət-ənənələri haqqında məlumat yer alıb. Həmin kitabçalar Varşava şəhərində yerləşən universitetlərə və ali təhsil ocaqlarına paylanılıb. “Parnas” təşkilatı tərəfindən həmçinin Azərbaycanın mədəniyyəti, tarixi, iqtisadiyyatı və digər sahələrinə həsr olunan <http://www.azerbaijan-charm.com/> adlı sayt hazırlanıb.

Yekun

2016-cı ildə Şura Azərbaycan Respublikasının qeyri-hökumət təşkilatlarına dövlət dəstəyi Konsepsiyasından irəli gələn məsələlərin həlli istiqamətində fəaliyyət göstərməklə ölkəmizdə vətəndaş cəmiyyətinin möhkəmləndirilməsi işinə öz töhfəsini vermişdir. Növbəti illərdə Şura, milli QHT-lərin idarəçilik təcrübəsinin zənginləşdirilməsini, habelə QHT-lərdə səmərəli idarəçilik verdişlərinin formalaşdırılması, QHT sektorunun inkişafı ilə bağlı ekspert bankının inkişaf etdirilməsi, elektron xidmətlərin təkmilləşdirilməsi, yeni elektron resursların yaradılması, QHT sektorunun inkişafına yönəlik layihə və proqramların hazırlanması və onların həyata keçirilməsi, beynəlxalq təşkilatlar və xarici QHT-lərlə əməkdaşlığın gücləndirilməsi, QHT-lərin ictimai nəzarət funksiyalarının gücləndirilməsi və digər bu kimi vacib məsələlərin reallaşdırılmasını nəzərdə tutur.